ELSZAMOLVA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 56. SZÁM. Debrecen, 1938 március 10 csütörtök

Megalakult az uj Darányi kormány

A kormány tegnap benyujtotta lemondását és még az este ujjáalakult — A kabinetből Lázár Andor és Fabinyi Tihamér kiváltak

Négy uj tagja van a Darányi kormánynak: Igazságügyminiszter Mikecz Ödön, pénzügyminiszter Reményi-Schneller Lajos, földmüvelésügyi miniszter Marschall Ferenc, tárcanélküli közgazdasági miniszter Imrédy Béla, Fabinyi Tihamér a Hitelbank vezérigazgatója lett

Budapest, márc. 9. (MTI) A kormány tagjai szerdán délután félötkor minisztertanácsot tartottak. Darányi Kálmán miniszterelnök ismertette arra vonatkozó felfogását, hogy mielőtt március 5-én a Győrött tartott beszédében Magyarország kormányzójának előzetes jóváhagyása alapján bejelentett 1 milliárd pengő több évre szóló beruházási program alapján a nemzet áldozatkészségét igénybevevő törvényjavaslatokat a kormány az országgyülés elé terjesztené,

indittatva érzi magát, hogy az ország Kormányzójának felajánlja a kormány lemondását.

A minisztertanács ennek megfelelően arra az elhatározásra jutott, hogy a kormányzónak benyujtja a kormány lemondását. A kormánynak ez elhatározása folytán dr Darányi Kálmán miniszterelnök szerdán délután 5 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzónál s előterjesztette a kormány lemondását. A kormányzó a lemondást elfogadta s az ügyek ideiglenes vitelével Darányi Kálmán miniszterelnököt és a minisztérium többi tagját megbizta.

Egyuttal dr Darányi Kálmánt m. kir. miniszterelnökké kinevezte

s felhivta, hogy a minisztérium megalakitása iránti javaslatait terjessze elő.

Az uj kormány tagjai

Budapest, márc. 9. (MTI) Magyarország kormányzója a kormány lemondása folytán szerdán kelt legfelsőbb elhatározásával dr Darányi Kálmánt miniszterelnökké ujból kinevezte, illetőleg ebben eddig is viselt állásában megerősitette s felhivta, hogy a minisztérium megalakitása iránti javaslatait terjessze elő. Darányi Kálmán miniszterelnök este 7 órakor ismét kihallgatáson jelent meg a kormányzónál és előterjesztette az uj kormányra vonatkozó javaslatát:

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére

külügyminiszterré dr **Kánya** Kálmán m. kir. titkostanácsost,

honvédelmi miniszterré **Röder** Vilmos m. kir. titkos tanácsos, gyalogsági tábornokot,

belügyminiszterré dukai és szentgyörgyvölgyi **Széll** József m. kir. titkos tanácsos, képviselőt,

vallás és közoktatásügyi miniszterré dr **Hóman** Bálint m. kir. titkostanácsos, képviselőt,

iparügyi miniszterré **Bornemisza** Géza titkostanácsos, képviselőt ujból kinevezte, illetőleg ebben az eddig viselt állásokban megerősitette,

m. kir. földmivelésügyi miniszterré dr **Marschall** Ferenc földmivelésügyi államtitkár, képviselőt,

igazságügyminiszterré dr **Mikecz** Ödön m. kir. igazságügyminisztériumi államtitkárt, képviselőt,

m. kir. pénzügyminiszterré dr **Reményi Schneller** Lajos képviselőt, az Országos Földhitelintézet vezérigazgatóját,

továbbá az 1917-es évi XI. t. c. 1. §-a alapján az ország gazdasági politikájának egységes irányitására tárcanélküli közgazdasági miniszterré dr Imrédy Béla m. kir. titkostanácsos, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, a magyar országgyülés felsőházának tagját kinevezte.

A m. kir. kereskedelmi minisztérium ideiglenes vezetésével pedig az iparügyiminisztert bizta meg.

Lázár igazságügyminiszter egészségi állapota miatt vált ki a kormányból

Budapest, márc. 9. (MTI) Darányi Kálmán miniszterelnök szerdán este fogadta az MTI munkatársát és neki az igazságügyminiszternek a kabinetből történt kiválására vonatkozólag tett kérdésére a következőket mondta:

— Lázár Andor igazságügyminiszter nemrégiben sulyos betegségen, nagy mütéten esett át. Egészsége teljes helyreállitására van szüksége. Éppen ezért most kikapcsolódni kivánt a fokozottabb tevékenységet igénylő kormányzati elfoglaltságból.

Kormányzói kéziratok

Budapest, március 9. A kormány lemondása folytán a kabinetből dr Fabinyi Tihamér és dr Lázár Andor kivált, akiket a kormányzó saját kérelmükre ettől az állásuktól felmentett. Hasonlóképpen felmentette a kormányzó saját kérelmére dr Darányi Kálmán miniszterelnököt a földmüvelésügyi miniszterium vezetése alól. A kormányzó ebből az alkalomból hozzájuk a következő legfelsőbb kéziratokat intézte:

Kedves dr Fabinyi! A m. kir. miniszterium lemondása és saját kérelme folytán Önt m. kir. pénzügyminiszteri állásától a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére ezennel felmentem s ezen alkalomból Önnek úgy a m. kir. kereskedelmi, majd az m. kir. pénzügyminiszteri állásaban több mint öt éven át fáradhatatlan buzgalommal és odaadással teljesitett kiváló szolgálataiért a legmelegebb köszönetemet fejezem ki.

Sulyt helyezek arra, hogy rendkivüli tudással párosult, gazdag jogi, pénzügyi és közgazdasági tapasztalatait, kiváló képességeit a haza javára a jövőben is értékesithesse s ezért a m. kir. miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére Önt az 1926. évi 22. te. 23. §-a alapján az országgyülés felsőházának tagjává élethogytiglan kinevezem.

Kedves dr Lázár! A m. kir. miniszterium lemondása és saját kérelme folytán Önt m. kir. igazságügyminiszteri állásától a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére ezennel felmentem és ez alkalommal Önnek ebben az állásaban öt évet meghaladó időn át fáradhatatlan buzgalommal és odaadással teljesitett kiváló szolgálataiért a legmelegebb köszönetemet fejezem ki s megküldöm Önnek aláirásommal ellátott fényképemet.

— **A fejfájás és a migrén,** akkor ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavaraiból erednek, gyakran már egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

Kedves dr Darányi! Előterjesztésére Önt a m. kir. földmüvelésügyi miniszterium vezetése alól ezennel felmentem s Önnek ez alkalommal ezen miniszterium vezetésénél a m. kir. földmüvelésügy érdekében fáradhatatlan buzgalommal és odaadással teljesitett kiváló szolgálataiért a legmelegebb köszönetemet fejezem ki s megküldöm Önnek aláírásommal ellátott fényképemet.

Darányi: „Az ellenzék vezéreivel tárgyalni óhajtottam“

Darányi Kálmán miniszterelnök az újabb kormányzói kihallgatás után, amely háromnegyed óra hosszat tartott, a hirlapirók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A kormányzó úr őfőméltóságának bemutattam az új kormány listáját, amelyhez a főméltóságú úr hozzájárult. A kormány megalakult. Négy új tagja lesz. *Imrédy Béla* mint tárcanélküli miniszter foglal benne helyet. Minden rendben van — folytatta a miniszterelnök. — *A mai világban nem szabad sokáig bizonytalanságban tartani a közvéleményt. Egyébként az ellenzéki vezérekkel tárgyalni óhajtottam, sajnos, azonban ez ma délelőtt még nem sikerült. Bethlen, Eckhardt s Rassay Károly nem tartózkodnak Budapesten, gróf Zichy János és Ernszt Sándor, sajnos, beteg. Ugy hallom Tildy Zoltán is az. Csak gróf Esterházy Móriccal volt alkalmam eszmecserét folytatni. A kormányzó úr egyébként kitüntetett ezüstkeretbe foglalt arcképével is — mondotta a miniszterelnök.*

Bárczy István államtitkár, aki a miniszterelnököt a kormányzóhoz átkísérte, bemutatta az államfő által a miniszterelnöknek ajándékozott arcképet, amelyen sajátkezű aláírással ez a szöveg van:

A magyar földmüvelésügynek tett kiváló szolgálata emlékére. Horthy Miklós, 1938 március 9.

A milliárdos beruházási program jegyében indul meg a kormány gazdasági politikája

Budapest, márc. 9. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a kormány még a délutáni órákban rendeleti leg intézkedett, hogy a fővárosban **a napilapok külön kiadásban tájékoztathassák a közönséget az eseményekről.** A miniszterelnök a kormányzónál történt első kihallgatása után magához kérette a miniszterelnöki palotába **Marschall** Ferenc és **Mikecz** Ödön államtitkárokat, valamint **Reményi Schneller** Lajos képviselőt, akikkel megbeszélést folytatott. Mikecz Ödön, Marschall Ferenc és Reményi Schneller együtt távoztak a miniszterelnöki palotából, de **kitértek** a sajtó képviselőinek érdeklődése elől s hangoztatták, hogy nyilatkozatot nem adhatnak.

A kormányhoz közelálló körökben s általában a politikai életben rámutatnak arra, hogy nem politikai válság zajlott le, hiszen az államfő bizalma áll a kormány programja mellett. A nemzeti egység pártja teljesen egységes és a miniszterelnök győri beszédnek hatása alatt áll, amely országos jelentőségü volt. Az egész országban mindenütt a győri beszédben adott program mellett történt megnyilatkozás, ami azt jelenti, hogy a bejelentett egymilliárdos program jegyében indul meg a kormány gazdasági politikája. **A kormány a beruházási programot, mint azt a miniszterelnök győri beszédében bejelentette, törvényjavaslatban terjeszti az országgyülés elé.** A csütörtöki nap eseménye az uj kormány tagjainak eskütétele lesz délelőtt féltizenegykor. Az uj kormány megalakulásakor mindig üzenet szokott menni az országgyülés mindkét Házának s a kormány bemutatkozása mindig ünnepélyesen szokott történni a Házban. Tekintettel azonban arra, hogy **Darányi miniszterelnök kormánya csak ujjáalakult s nem változtak sem az irányelvek, sem a kormány politikája,** ilyen bemutatkozásra a Házban most nem kerül sor, hanem a Ház folytatja tovább munkáját, folytatja a most napirenden levő törvényjavaslat tárgyalását.

A kormány uj tagjainak életrajza

Dr Marschall Ferenc földmüvelésügyi miniszter 1887-ben született Temesvárott, róm. kat. Budapesten jogi tanulmányokat folytatott, majd hosszabb időt töltött Németországban. Tanulmányainak befejezése után a magyar gazdaszövetségnek a kötelékébe lépett s 1919-ig tevékenyen résztvett a gazdatársadalmi és szövetkezeti szervezkedés munkájában. Még 1911. évben a földmüvelésügy miniszterium szolgálatába lépett. 1920-ban a Faluszövetség igazgatójává választották meg, 1923-ban pedig az Országos Mezőgazdasági Kamarához hivták meg. A képviselőházban 1922 óta a jánoshalmi kerületet képviseli. A földmüvelésügyi tárca költségvetésének és törvényjavaslatainak 10 éven át állandóan előadója volt. 1934 julius havában a földmüvelésügyi miniszteriumban politikai államtitkárrá nevezték ki.

Dr Reményi Schneller Lajos uj pénzügyminiszter 1892-ben született Budapesten, evangelikus. A Magyar Földhitelintézet Országos Szövetségének a vezérigazgatója. Pályáját a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál kezdte, ahol 19125-ben igazgató lett. 1926-ban a Viktória-malom szanálását hajtotta végre és megalapitotta az Egyesült Magyar Ipari Rt-t. 1928. óta a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár igazgatója volt. 1935 februárjában a Földhitelintézet Országos Szövetsége vezetését vette át, amelynek élén jelentés szerepet töltött be a földbirtokpolitikai müveletek végrehajtásánál.

Dr Mikecz Ödön uj igazságügyminiszter, jelenleg 44 éves. Egyetemi hallgató korában jelentős szerepet játszott az ifjúsági mozgalmakban. — A Gömbös kormány idején előbb szabolcsvármegye főispánja, majd a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője lett. A Darányi-kormány alatt igazságügyi államtitkárrá nevezték ki. Ebben az állásban jelentős müködést fejtett ki a választójogi törvényjavaslat megalkotásánál.

Dr Imrédy Béla uj tárcanélküli miniszter 1891-ben született Budapesten, római katolikus. A Nemzeti Bank elnöke. Felsőházi tag. A világháború alatt harctéri szolgálatot teljesitett s sok kitüntetésben részesült. 1915-ben nevezték ki pénzügyi fogalmazó gyakornokká és négy év mulva berendelték a pénzügyminiszteriumba. 1922-től három évet töltött a TÉBE-nél. 1926-ban mint igazgatóhelyettes a Nemzeti Bankhoz került. 1928-ban igazgató lett. 1932. októberében a Gömbös-kormány pénzügyminszterévé nevezték ki. Az országgyülésen jászberényi mandatumával foglal helyet. 1935. januárjában vált ki a kormányból és ugyanakkor a Magyar Nemzeti Bank elnöke lett.

Lányi Márton lesz az uj igazságügyi államtitkár, gróf Teleki Mihály a föld. müvelésügyi államtitkár

Budapest, márc. 9. A kormányhoz közelálló körökben azt hiszik, hogy igazságügyi politikai államtitkárrá Lányi Mártont, földmivelésügyi politikai államtitkárrá pedig gróf Teleki Mihályt nevezik ki.

Megbizható értesules szerint Tahy László belügyi, Halla Aurél kereskedelmi és Zsindely Ferenc kultuszminiszterdi államtitkár helyükön maradnak.

Fabinyi Tihamér lett a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója

Szcitovszky Tibor vezérigazgató lemondott.

Budapest, március 9. A Magyar Általános Hitelbank igazgatóságának szerdán délután tartott ülésén dr *Szcitovszky Tibor* vezérigazgató bejelentette, hogy azt a feladatot, amelyet a bank kebelében maga elé tűzött, befejezettnek látva, arra az elhatározásra jutott, hogy régebbi szándékát megvalósitva, a vezérigazgatói tisztről lemond. Az igazgatóság legmélyebb sajnálattal vette tudomásul dr Szcitovszky Tibor lemondását s alelnökévé választotta meg. A megürült vezérigazgatói tisztségre pedig dr *Fabinyi Tihamér* m. kir. titkos tanácsost hivta meg.

DARÁNYI MINISZTERELNÖK A HITELBANK VEZETÉSÉBEN BEÁLLOTT VÁLTOZÁSRÓL

Budapest, március 9. Dr *Darányi Kálmán* miniszterelnök szerdán este fogadta az MTI munkatársát s a következő nyilatkozatot tette:

— Győri beszédemben rámutattam arra, hogy a nagy beruházási program sikerének biztositása céljából szükségünk van erős hitelszervezetre, amely minden tekintetben meg tud felelni a program végrehajtása során ráháruló feladatoknak. Nagy fontosságot kell ezért tulajdonitanom a vezető személyek kiválasztásának és igy nemcsak megnyugvással értesültem a Magyar Általános Hitelbank igazgatóságának határozatáról, amellyel az Szcitovszky Tibor lemondása következtében előállott helyzetben Fabinyi Tihamér pénzügyminisztert hivta meg a vezérigazgatói székbe, hanem egyenesen felkértem Fabinyi Tihamért, hogy e meghivásnak tegyen eleget, mert közérdeket látok abban, hogy ezt a megürült fontos poziciót olyan közbecsülésben álló férfiú töltse be, aki nagysikerű müködésével a belföldi és külföldi gazdasági körökben is általános elismerésre tett szert.

Kormányválság Franciaországban

Páris, március 9. A kormány helyzete továbbra is igen súlyos. Mindamellett politikai körökben az esti órákban valószinűnek tartják, hogy a kormány lemondására ma még nem kerül sor.

A Havas iroda értesülése szerint a legilletékesebb személyiségek úgy vélekednek, hogy a parlamenti szabályok értelmében a Háznak rendes szavazás útján kell állást foglalnia a kormány javaslataival szemben. A Ház erre vonatkozó vitája már valószinűleg csütörtök délelőtt le fog zajlani.

A párisvidéki szakszervezetek szövetsége szokás szerint állást foglal a belpolitikai események ügyében. A szövetség közleményt adott ki, amelyben 125 ezer párisi-környéki munkás nevében követeli a már kivívott társadalmi reformok megvédését és az öreg munkások nyugdíjára vonatkozó törvény megszavazását.

Páris, március 9. A minisztertanács háromnegyed 11 órakor ért véget. A tanácskozás után a miniszterek kijelentették, hogy a kormány tagjai megjelennek az ülésen.

Vígszinház

A legremekebb amerikai világfilm!

Deval ragyogó vígjátéka:

TOVARIS

(Ez az éjszaka a miénk!)

CLAUDETTE COLBERT — CHARLES BOYER a főszer.

Bemutató ma!

Dr Déri Miksa mérnök, udvari tanácsos meghalt

A Déri-múzeum igazgatója gyászjelentést kapott, mely szerint dr **Déri Miksa** mérnök, udvari tanácsos, a Déri múzeum alapitójának, Frigyesnek öccse március 3-án hosszas szenvedés után az olaszországi Meranoban elhunyt. Temetése március 5-én volt a róm. kat. egyház gyászszertartása szerint. **Déri Miksa 1928-ban a Debreceni Múzeumbarátok Köre alapitásakor mint alapitó tag 1000 svájci frankot utalt át a Kör céljaira s később egy értékes Nádler Róbert olajfestményt is ajándékozott a Déri-múzeumnak, melynek működését a múzeumi évkönyvek révén állandóan figyelemmel kisérte.** Az elhunytat gyászolják felesége, szül. Titl Ada, testvérei: Déri György ny. m. kir. ezredes (Budapest), Déri Kálmán festőművész (München), Déri Dezső György gyáros (Amerika) és egy Nizzában élő nővére. Dr **Sőregi János** igazgató a múzeum tisztviselői nevében az özvegyhez németnyelvű kondoleáló levelet küldött.

Drámai vallomások, izgalmas szembesitések a Geréby-telepi rablógyilkosság táblai tárgyalásán

Szerdán egész nap tárgyalták a monstre bünpert
Egymás ellen tettek vallomást a bünper elitéltjei
Másfélórás védőbeszéd Balláné ártatlansága mellett
A tábla pénteken délben hirdeti ki az itéletet

Őt szuronyos őr szállította át szerdán délelőtt a debreceni fogházból a Gerébi telepi gyilkosokat az itélőtáblára, ahol a főtárgyalást tartotta a **Barankay** tanács a szörnyű bünügyben. Élénk emlékezetében él még a közönségnek az a rablógyilkosság, melynek áldozata lett **Nagy Gábor** 59 éves debreceni földmíves, akit **Ékes** Sándor, **Karaszeg** István és egy fiatalkorú gyilkoltak meg és elrabolták lakásáról az ágyban elrejtett 1500 pengőjét. Mint felbújtó és bünrészes került a vádlottak padjára a gyilkosokkal együtt özv. **Balla** Zsigmondné, a vitkai községi főjegyző özvegye és annak hetedik gimnazista fia **Balla** Zoltán, valamint Balláék kocsisa **Fodor** Cine János.

A debreceni törvényszék tavaly ítélkezett a bünper vádlottai felett.

Ékes Sándort és Karaszeg Istvánt 10—10 évi fegyházra, fiatalkorú társukat hat évi fogházra, özv. Balla Zsigmondnét bünrészesség és rablásra való felbujtás miatt hét évi, Fodor Cine Jánost négy évi és Balla Zoltán két évi fegyházra itélte el.

A bünper többi szereplői, Kuncz és társai nem kerültek a tábla elé, mert a törvényszék ítélete jogerős lett velük szemben. A fiatalkorú gyilkos sem került személyesen a tábla elé, mert az igazságügyi miniszter rendeletére a debreceni fogházból átszállították a nyiregyházai törvényszék fiatalkorúak fogházába.

A vádlottak sorát özvegy **Balláné** nyitotta meg. Uj fehér selyem pettyes fejkendő van rajta és új áttört selyemharisnya. **Balla** Zoltán lengyel kabátban áll a bíróság elé és olyan szaporán pislog, mintha nehezére esne a szemét nyitva tartani. **Fodor** Cine János mosolyogva nézett a teremben és hetykén gunyoros most is a hirtelen szőke **Karaszeg** István. Egyedül **Ékes** Sándor néz komoran maga elé.

A közönség soraiban gyászruhában van Ékes anyja, testvére, özv. Nagy Gáborné, akinek férjét megölték és a vádlottak több rokona.

A tábla a személyi adatok felvétele után az iratokat ismertette, melyből kitűnik, hogy Balláné házánál határozták el, hogy a földmíves pénzét megszerzik. Onnan indultak el a tettesek és oda vitték a megölt Nagy Gábor pénzét. Fodor Czine János vette át a pénzt azzal, hogy közösen osztozkodnak majd rajta.

Homokot tömött a fiatalkoru a haldokló öreg szájába

Az iratok, vallomások ismertetése délelőtt 10-től déli egy óráig tartott. Megrendítő elevenséggel peregtek le a felolvasás során a borzalmas bünügy jelenetei. Balláné házánál, ahova hitelbe italozni jártak a tolvaj suhancok, megtudják egy ingatlanügynöktől, hogy Nagy Gábor pénzét az ágyban rejtegeti és földet akar vásárolni. Elhatározzák a pénz megszerzését. Álarcokat készítenek, fegyvert kapnak és elmennek Nagy Gábor házához. Az egyik bűnös megtorpan a kapu előtt és visszafordul. A többi is visszatér, nem történik meg a rablás.

Az eredmény nélkül visszatérőket az özvegy főjegyzőné házánál azzal fogadják, hogy gyávák és biztották őket, hogy újra kíséreljék meg annak kihagyásával, akiben nem volt elég »bátorság« a rablás elkövetésére.

A második út néhány nap mulva más sikerül. A házban egyedül találják Nagy Gábort,

leütik az udvaron, hárman rohannak a gyenge öreg emberre, fojtogatják, rugdossák a fejét és a fiatalkorú homokot tömött a haldokló öreg szájába, hogy ne hörögjön halálában.

A gyilkosok felkutatják a zsákmányt és **Ékes** Sándor a lámpa üvegen otthagyja pontos ujjlenyomatát.

A gyilkosok és társaik személye napokon át titokban marad és névtelen levelet ad át **Balla** Zoltán az egyik fiatalkorúnak,

hogy a levél alapján a csendőrséget tévútra vezesse és ártatlan embereket nevez meg, akikre gyanakodni lehet.

A nyilastelepi kocsmában kézrekerülnek a gyilkosok, akik a véres pénzen vett bort iszogatták. Töredelmes beismerő vallomást tesznek. Vádolják özvegy **Balláné**t, **Fodor Czine** Jánost és a fiatal **Balla** Zoltánt, akik velük együtt kerülnek ezután a fogházba.

A gyilkossági esettel kapcsolatban kiderülnek a régi szalonnalopások is a vágóhídról. A lopott szalonnát Balláné házához hordják, hogy kifizessék a hitelbe kapott bor árát.

Az iratok ismertetése után közlik, hogy az orvosszakértők megvizsgálták **Karaszeg** István elmeállapotát, megállapították, hogy

korlátoltan beszámítható, közbiztonságra veszélyes egyén, de zárt intézeti ápolást nem igényel.

Elnök: Mondja Ékes, miért sírt maga a törvényszéki ítélet kihirdetése után?

— Soknak találtam a tíz évi fegyházat.

— Ballánét nem siratta, hogy esetleg ártatlan?

— Nem azért sírtam, Balláné is bűnös.

Fodor Czine János az elnöknek arra a kérdésére, hogy Ékes tett-e olyan kijelentést, hogy Ballánét siratja, elmondja a következőket.

— Ékes nagyon sírt a tárgyalás végén, dr **Fényes** Endre ügyvéd odament hozzá és megkérdezte, hogy miért sír, igaz, hogy a nagyságos asszonyt siratja? Ékes kijelentette, hogy nagyon sajnálja Ballánét, a nagyságos asszonyt.

Fodor Czine elmondotta még, hogy neki nem volt arról tudomása, hogy Balláné lopásra biztatta volna Ékest és társait.

Ismertette a tábla azt a fogházban elkobzott levelet is, melyet Karaszeg irt és amelyben azt irja: ügyesen kell csinálni... rá kell tenni...

A drámai vallomás

Balla Zsigmondné az elnök kérdéseire halk hangon, de határozott hangsullyal válaszol.

— Méltóságos uram, néhány megjegyzésem lenne, tessék meghallgatni — mondja. — Én nem ismertem Nagy Gábort, aki az ellenkezőjét mondja, az nem mond igazat.

Felbujtó nem voltam, nékem semmi részem nincs a bünesetekben. Ártatlan vagyok!

— Honnan ismerte Ékest és társait?

— Én nem ismertem. A házamnál mustot és bort adtam ki, nem kérdeztem meg, hogy kicsoda az, aki veszi a boromat és ezért nem nevezhetem ismerősömnek őket.

— Mikor ismerte meg közelebbről őket?

— Amikor a fiam Kuneztól megvette a rádiót és az árába bort adtunk.

— Hogy lehet az, hogy bort ittak, kártyáztak rendszeresen ott a vádlottak és a házhoz szoktak?

— Nem tudok arról, hogy rendszeresen jártak volna, én nem figyeltem.

— Mivel magyarázza Fodor Cinének a magával való szoros kapcsolat beismerését?

— Azt hiszi, hogy magának használ vele, magát akarja menteni.

— Nemcsak Fodor Cine János, hanem a saját fia is terhelő vallomást tett maga ellen.

— Ismétlem, nem tudtam semmiről előre, nem beszéltem őket semmire! Özvegy Balláné hangja itt elcsuklik, majdnem sirva fakad.

— Fodor Cine azt mondta, hogy ő nem kapott havi fizetést, mint kocsis, maga pedig azt állitja, hogy havi 16 pengőt adott neki.

— Nem havonta kapta ki a bérét, hanem 4—5 hónaponként. Nem is lehet elképzelni, hogy valaki ingyen dolgozzon a mai világban.

— Hogy lehet az, hogy maga, aki tanitónak a leánya, együtt aludt a kocsissal, egy szobában?

— A fiammal aludt.

— Megfelelő társaság volt hetedikes gimnázista fiának a kocsis? Miért kerültek ilyen társaságba? Hogy engedhette meg, hogy a fia a vádlottakkal barátkozzon?

— Én mindent a fiamért tettem, azért dolgoztam. Tudtam, hogy iskolában van és utána délután ta-

Kerékpár P 95-től
1 évi felelősséggel
Csoda,
Turán, Torockó, Favorit, Johnson, Rotor stb.
legelőnyösebb részletfizetésre
Keszlernél Széchenyi-utca 1. sz.

Tavaszra női- férfi- szövetek Benyáts-nál

Hungária filmszinház
MA UTOLJÁRA
a nagyszerű vígjáték:
Maga lesz a férjem
Holnap: CSATHÓ KÁLMÁN remeke:
TE CSAK PIPÁLJ LADÁNYI!

nul. A kocsissal szerették egymást, hiszen kisgyerek korától együtt volt vele.

— Miért mondta a fia, hogy magának tudomása volt a lopott szalonnákról és azok értékesitéséről?

— Bizonyára azért, mert a csendőrök nem keztyüs kézzel bánnak azzal, aki elejük kerül.

„Hát érdemes ölni 1500 pengőért?"

— Miért érdeklődött az ingatlan ügynöknél, hogy mennyi pénze van Nagy Gábornak?

— Kérem, az ugy van, hogy nekem tartozott Lévi János ügynök ötven pengővel. Igérte, hogy, ha sikerül az adásvétel, megfizeti. Ezért érdeklődtem én, hogy Nagy Gábor mennyiért akar földet vásárolni. Nagy Gábor nevét ő mondta, hogy neki keres eladó földet. Nagy Gábornak 1500 pengője volt, hát érdemes ölni 1500 pengőért? Ugye nem érdemes, méltóságos uram? Lehet, hogy a beszélgetés idején ott voltak a fiuk és hallották, hogy miről beszélgettünk a másik szobában és ugy gondoltak arra, hogy megszerzik a pénzt, de én nem mondtam nekik.

— Ha semmi közük nem volt a büncselekményhez, miért vitték a maga házához a pénzt a gyilkosok?

— Én nem tudom, tudtom nélkül történt. Fodort, mint falusit becsapták.

— Minden vádlott magáról is beszél és maga nem akar semmiről sem tudni.

— Kérem, tessék megnézni az iratokat, szinte vigyáznak arra, hogy belekeverjenek, hogy valahogy a nevem ne maradjon ki. Én nem tudok semmiről. Ha tudtam volna előre arról, mire készülnek, nem történt volna meg.

Balla Zoltán udvariasan, szinte mosolyogva jelenti:

— Méltóságos uram, szeretném bejelenteni, hogy szabadlábrahelyezésem után májusban Kuncz mondotta nekem, hogy agyonlövéssel fenyegették őt és társait is, ha nem vádolják anyukát és engem.

Elnök: Maga is másokat vádolt, névtelen levelet irt a csendőröknek és más debreceni embereket gyanusitott a bünselekmény elkövetésével.

— Ez igaz, de érthető az oka, mert akkor már tudtam, hogy a rablott pénzt a házunkhoz hozták és Fodor Cine vette át. Nem akartam, hogy megtudják és szégyen legyen a házon, azért akartam eltereltetni a gyanut másfelé. Én nem tudtam előre semmiről, nem voltam jóviszonyban **Karaszeg** Istvánnal, mert a Kovács ucca sarkán

késsel akart leszurni, azt hitte, zsidó vagyok és megtiltotta, hogy a telepi leányokat kisérjem. Veszedelmes ember volt ő, a telep réme, aki megverte az idegen fiukat.

— Hol barátkoztak mégis össze, ha nem volt jóviszonyban vele, miért adott még hitelbe is bort neki?

— Nem barátkoztunk mi nagyon össze. Hetenként 2—3-szor jöttek a házhoz bort inni. Megittak 40—50 liter bort.

Özvegy *Balláné* felkiált: Óh te!

Elnök erélyesen mondja: Ne szóljon közbe!

Elmondotta *Balla Zoltán*, hogy Karaszegnek tíz liter bort adott hitelbe és másfél hónap mulva nyolc kiló szalonnát kapott érte, de az anyjának nem mondta meg.

Elnök: Az előbbi vallomásában beismerte, hogy anyja tudott erről!

— Én nem mondtam soha, hogy anyuka tudott a szalonnáról! Én ígértem azt, hogy nem egyenes úton jött a szalonna, ebben hibás is vagyok. Semmi másról nem tudtam.

— Ha nem tudott másról, miért mondták el magának Ékesék, hogy nem sikerült az első rablás és másodjára indulnak a rablásra. Miért kellett ezt magának tudni?

— Ennek is oka van, kérem. Az első útra, amikor a rablásra mentek, én vittem szekeremen egyideig őket. Azt mondták, hogy elmennek a Geréby-telepi Olvasókörbe. Utólag mondták nekem, hogy becsaptak, mert a Nagy Gábor házához mentek. Igy tudtam a dologról.

— *Ha nem volt részes a bünselekményben, miért kapott a zsákmányból és miért igértek még vadászfegyvert is?*

— *Hát csak azért, mert tudtam, hogy ők jártak már Nagy Gábor házánál és hallgatási dij fejében adták. Anyuka és Fodor nem tudtak előre a dologról.*

— Akkor miért vitték oda a zsákmányt?

— Nem tudom.

— Abban az időben az iskolában magának sok igazolatlan órája volt?

— Én beteg voltam és azért nem tudtam már igazolni, mert közben letartóztattak.

Izgalmas szembesités

Fodor Cine Jánostól megkérdezte az elnök, hogy a régi vallomásán kívül akar-e még valamit elmondani.

— Igen akarok — mondotta —, de csak annyit, hogy a zsineget nem én adtam a fiúknak.

— Mióta jártak a házhoz a fiúk?

— *1936 őszétől kezdve jártak és 200 liter bort ihattak meg. Hitelbe is ittak és ott kártyáztak, italoztak. Ballánénak tudni kellett a lopott szalonnákról is, mert ő mosta ki a szalonnás zsákokat és velem hozatott be egyszer 97 kiló szalonnát az udvarról és neki számoltunk el egy pengőjével kilónként az értékesítés után.*

Az elnök elrendelte a szembesítését Fodornak özv. Ballánéval.

Elnök: Mondja a szemébe Ballánénak, hogy tudott a szalonnaügyről!

— Igen tudott, hiszen az ő zsákjában is volt.

— Nem igaz. Nem igaz, valótlan! — vágja rá Balláné.

Nézzen a szemébe és úgy mondja — szól rá az elnök.

— Nem igaz — mondja Balláné és farkasszemet néz Fodorral, aki úgy tesz, mintha elnevetné magát. Balláné mérgesen ül vissza és megigazítja idegesen a selyemkendőt a fején.

— Volt tudomása arról, hogy Nagy Gábort kiraboljak a fiúk?

— Nem volt tudomásom. Balláné sem tudta előre, csak amikor már megtörtént és én mondtam, hogy elhozták a pénzt. Azt mondotta Balláné, hogy kár volt elfogadni a pénzt.

— *Miért vitték magához a pénzt, ha nem tudott semmiről?*

— *Nem tudom.*

— Miért tartotta meg a gyilkosságból eredő pénzt?

Erre a kérdésre nem válaszol a vádlott, csak annyit motyog hogy Balla Zoltán is azt mondta, hogy ha már elhozták, tartsák meg.

Ékes Sándor kijelentette, hogy mindenben a törvényszék előtt tett vallomását tartja meg. *Balláné bujtotta fel a szalonnalopásra és a pénz elrablására is őket.* Azért csinálták, mert napról napra ott boroztak hitelbe.

Ballánéval szembesítik Ékest. A fekete télikabátos Ékes merően néz Balláné szemébe és úgy mondja: Bűnös maga is velem együtt, úgy igaz, ahogy a törvényszéken mondottam!

— Nem igaz — mondja Balláné, de nem néz Ékes Sándor szemébe.

Szembesítette az elnök Balla Zoltánnal és Fodor Cinével is, mivel a törvényszék előtt őket is vádolta, hogy tudtak előre a rablásról.

Fodor és Balla Zoltán tagadtak a szembesítés során.

Karaszeg István:

Én beismerem, hogy bűnös vagyok, de nem lettem volna ilyen bűnös, ha nem bujtanak fel.

Soha sem követtem volna el. Haragban nem vagyok sem Ballánéval, sem Balla Zoltánnal. Nekem a számban nem volt bor azelőtt, csak Balláné házánál. Kétszáz vágóhídi emberrel tudom bizonyítani, hogy nem ittam soha bort azelőtt, ők szokattak rá a borra. Amikor nem sikerült az első út a rablásra, ők hárman: Balláné, Balla Zoltán és Fodor neveztek gyáváknak, amiért pénz nélkül tértünk vissza.

A kihallgatások végén

Fodor Cine jelentette még ki, hogy ő nem mondta a fogházban azt, hogy Ékes azért siratja Ballánét, mert ártatlannak tartja és ő sem mondotta, hogy Balláné ártatlan.

A tábla fél 3 órakor szünetet rendelt el és délután félöt órakor folytatták a tárgyalást, amikor is a perbeszédekre került a sor.

Dr *Fejes István* ügyész hangoztatta, hogy nagy kitartással végihez vitt bűncselekményről van szó és szigorú ítéletre van szükség. A minősítést megtartotta, de az ítéletek súlyosbítását kérte.

Dr *Fényes Jenő* másfélórás beszédben bizonyította, hogy Balláné és fia ártatlan a Nagy Gáborral kapcsolatos bűncselekményben és alaptalan Ékesnek és Karaszegnek a vádja.

Karaszegről megállapitották az orvosok, hogy korlátolt és mániákus hazudozó, tehát az ő vallomására nem lehet épiteni, sem az egyedülálló Ékes vallomására hétévi fegyházat megállapitani.

Rámutatott dr *Fényes Jenő* arra is, hogy Balláné miért nem jelentette fel a tetteseket, amikor megtudta a bűncselekmény elkövetését. Ballánénak barátja volt Fodor Cine János, hiába tagadja itt az asszony, aki ezért hallgatott, mert félt, hogy kitudódik és nem akarta bajba sodorni azt, akivel együvé volt kötve. Dr *Fényes Endre* is felsorakoztatta a védelem érveit, felmentést kérve, majd Ékes Sándor védője beszélt arról, hogy Ékes még élő embert hagyott az udvaron, a többiek ölték meg, ő a pénzt kereste a lakásban, tehát nem ölte meg Nagy Gábort. Dr *Fazekas Sándor*, dr *Tukacs*, dr *Gavallér* és dr *Dusa* védőbeszédei után az elnök nyolc óra előtt elnapolta a tárgyalást azzal, hogy 11-én délben 12 órakor folytatják.

A tábláról a vádlottakat rabszállító kocsin vitték vissza a törvényszék fogházába és csupán Balla Zsigmondné ült szuronyos őre kíséretében bérkocsiba. Ő fizette a kocsit reggel is és este is, hogy ne üljön a rázós rabszállító kocsiba.

Akció a szegény iskolás gyermekekért

Értekezlet a főispánnál. — Lindenberger apostoli kormányzó érdekes megállapitásai a jótékonyság széttagoltságáról.

Fáy Istvánné, a főispán neje elnöklésével nagyjelentőségű értekezlet volt tegnap délután a főispán lakásán. A 6—14 éves gyermekek tej-tízóraival ellátása és a tanyai gyermekek étkeztetése, a gyenge fizikumú gyermekek nyaraltatáasi akcióival kapcsolatosan a Magyar Jövő Szövetség előterjesztett javaslatot vitatták meg.

Dr *Szabó Sándor* orvos az akció nagy szükségét hangoztatta és szakértőkből álló bizottság alakítását kérte, hogy a terv kivitelét kidolgozzák.

Dr *Lindenberger János* apostoli kormányzó a kisgyermekek súlyos szenvedéseiről adott megrázó erejü képet. *Nagy baj, hogy a társadalom széttagolt, van 260 egyesület Debrecenben és ezekből talán 100—150 foglalkozik jótékonyságaal. Emiatt egyik sem képes radikálisan segiteni a bajokon. Kétannyi pénzt adunk igy ki, mint amennyi szükséges.*

Fáy Istvánné: Ugy van, ezt mondom én is mindig.

Lindenberger: Lásuk be végre, hogy a városnak megvan a maga szerve, amely ezeket az akciókat lebonyolithatja. *Az egyesületek teremtsék elő a pénzt.* Ha összefogunk, nem lesznek éhező gyermekek, akik télen mezitláb járnak.

Blattner Béla ismertette a javaslat pénzügyi tervezetét. *Rámutatott arra, hogy a házasságok anyagi eszközök hiányai miatt egyre nagyobb számban bomlanak fel. Tavaly hetven pengő volt egy-egy debreceni házaspár havi jövedelme átlagban.* Itt a munkásgyermekek napi 6—700 kaloriát kapnak, a kecskeméti koldusok pedig 1800-at. A karaj kenyéraakciót szélesitsék ki és adjanak öt deka szalonnát, mézet, vajat hozzá.

Tatay Zoltán társadalmi embervédelmi bizottság megalakitását javasolta pesti mintára.

Dr Balogh Gyula, Ráthonyi Lajos és Juhász Gusztáv felszólalásai után

Fáy István főispán bejelentette, hogy száz százalékig helyesli Lindenberger álláspontját. *Az egész akció anyagi részét a városi hatóságoknak kell intézniök, a társadalmi egyesületek teljes összefogással teremthetik elő a szükséges anyagiakat.* Személyesen vállalja, hogy az egyesületek vezetőivel tanácskozik az együttmüködés és az akcióban való aktív részvételük érdekében. Helyes a bizottság megalakítása, amelyben az egyesületek és a sajtó megbizottai foglalnának helyet. *Erős akciót kell kezdeni az angyalcsinálás ellen is.* Remélem, hogy az Imrédy-féle három és félmillió pengőből a tanyai gyermekek részére kapok valamit.

Dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok beszámolt a város áldozatairól a gyermekek érdekében, *Tatay Zoltán* pedig nyárára természetbeni tejadományok megajánlásának kérésére tett javaslatot.

Több javaslat hangzott még el, melyeket kellő időben megfontolnak és amit lehet, keresztülviszsznek, egyelőre azonban a fedezet előteremetésére a főispán eljár Budapesten a közületeknél és itt az egyesületeket próbálják a közös munkára összehozni.

Huss Richárd fegyelmi ügyében megválaszfoiták a fegyelmi biztost Zachár professzor személyében

Huss professzor szabadságra ment, nem tartja meg előadásait az egyetemen. Tárgyait Hankiss és Benigny tanárok adják elő.

Huss Richárd egyetemi tanár ügyében tegnap már döntő lépések történtek. Dr Csikesz rektor közlése szerint az egyetemi tanács megválasztotta dr Huss Richárd fegyelmi ügyében a vizsgáló biztost dr **Zachár** Gyula jogkari professzor személyében, aki néhai Tóth Lajosnak utóda a magánjogi katedrán, volt itélőtáblai biró. Az 5 kezéhez futnak be az összes adatok a miniszteriumból, az egyetemről, a Klein Antal-féle interpelláció adatai s azok a német röpiratok, cédulák, naptárak, melyek kapcsolatosak Huss professzor nevével. Ennek a hatalmas anyagnak feldolgozása huzamos időt vesz igénybe és ha elkészül dr Zachár Gyula a vizsgálat anyagával, jelentését az egyetemi tanácshoz nyujtja be s akkor **az egyetemi tanács fegyelmi bíróságot alakit és itéletet mond.** Ennek itélete ellen a miniszterhez lehet fellebbezni, de fellebbezés lehetséges a közigazgatási bírósághoz is.

Huss professzor jelenleg nem tanit. Helyette, értesülésünk szerint a német irodalmi órákat dr **Hankiss** János tartja s a nyelmüvészeti órákat dr **Benigny** Gyula egyetemi magántanár tartja. Huss Richhárd szabadságon van.

CSIKESZ REKTOR NYILATKOZATA

Egyébként *Csikesz Sándor* rektor nyilatkozott az ügyben és a következőket mondotta:

— Kísérletek történtek arra, hogy Huss tanár úr fegyelmi ügyét, illetve annak tárgyául szolgáló vádakat valami módon kapcsolatba hozzák a debreceni tudományegyetemmel. *Meg kell állapitanom, hogy a debreceni egyetemet ez az ügy mindössze annyiban érinti, hogy a tanár úr itt tanit,* tehát az ellene saját kérelmére megindított fegyelmi vizsgálatot természetszerüen a debreceni egyetemi hatóságnak kell lefolytatni.

— Huss tanár úr a debreceni egyetemen csupán tanitással foglalkozik és ezirányú tevékenysége ellen eddig semmiféle formában nem merült fel kifogás, amiuthogy a rábizott tudományos szakkörben folytatott működésének elbirálására amúgy is egyedül az arra hivatott egyetemi hatósági szerv lett volna illetékes. *Debrecen színmagyar vidék, nemzetiségi problémáink nincsennek, itt tehát nem is fejthetett volna ki a tanár úr olyasféle működést, amit az ellene elhangzott vádak említenek. Huss tanár úr kifogásolt politikai tevékenysége térbelileg is távol esett a debreceni egyetemtől és annak hallgatóságától.* Ha bárki azt a felfogást igyekezne érvényesiteni, hogy Huss tanár úr állitólagos nemzetellenes tevékenysége — amelyről különben is a pártatlan fegyelmi vizsgálat van hivatva kimondani az utolsó szót — bármily vonatkozásban is árnyékot vethetne a debreceni egyetemre, akkor erre csak azt válaszolhatjuk, hogy *ezt a feltevést a leghatározottabban el kell utasitanunk. A debreceni egyetem a négyszázéves ősi Kollégium jogutódja,* nemes hagyományainak folytatója és ez a diesőséges, négyszázados, példaadó mult felment bennünket, hogy *hasonló felterésekre választ adjunk, vagy ellenük védekezzünk.*

Bocskay kabátok,

Bocskay ruhák

intézeti előírás szerint

Női tavaszi kabátok

a legujabb modell fazonokban

Férfi raglán-különlegességek,

tavaszi és átmeneti kabátok

Magyar Ruhaipar

Bika-szálló épület.

Tóth Aurél törvénytervezetet dolgozott ki a rehabilitációról

A javaslatot az Ügyvédszövetség utján felterjesztik az igazságügyminisztériumba.

Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztályának kedd esti összejövetelén tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását **Tóth** Aurél ügyvéd, nyug. kuriai biró **a rehabilitációról.** Az igazságszolgáltatás és a társadalom szempontjából egyaránt rendkivüli horderejü kérdés exponálására a szövetség nem találhatott hozzáértőbb és hivatottabb előadót Tóth Aurélnál.

Dr tunyogi **Szüts** Géza kormányfőtanácsos, a szövetség debreceni osztályának elnöke üdvözölte a megjelenteket.

Ezután **Tóth** Aurél megkezdte előadását, melynek bevezetéseképpen a büntetés célját nem a megtorlásban, hanem a javitásban, a jóvátételben jelölte meg. Ezt az elvet a legtöbb állam törvényhozása elismeri. Aki büntetését elszenvedte, az számláját kiegyenlitette s semmi értelme, hogy a megbüntetett embert örök életére sujtsa a büntetés, hogy az illető a társaságot kerülni legyen kénytelen s egészen másképp fog visszatérni a társadalmi életbe, ha tudja, hogy az ő büne jóvátehető és rehabilitációjának bizonyos idő után semmi akadálya nincs. Tüzetesen ismertette ezután a rehabilitáció történeti fejlődését, az eddigi terveket, melyek például nálunk felmerültek. Az ujabb törvények olyan intézkedéseket statuáltak, amelyek kizárják a rehabilitáció érvényesülését, azonban **a mérnöki kamarai rendtartás már a rehabilitáció felé hajlik.** Teljes a zürzavar ezen a téren, mert mégis méltánytalan, hogy aki egyszer vétett a jogrend ellen, egész életére ki legyen zárva a tisztességes emberek sorából és meg legyen fosztva a tisztességes kenyér megszerzésének lehetőségétől. Foglalkozni kell ezzel a kérdéssel és el kell dönteni, hogy melyik formája a helyesebb és időszerübb: a törvényes, vagy a jogi rehabilitáció. Az előadó ezután **tételes rendszerbe foglalta tervezetét,** amely főbb vonásokban a következőképpen formulázza a rehabilitáció megvalósitását.

Minden büntett, vétség, vagy kihágás miatt elitélt kérheti az elitélés, az elszenvedett, lerótt, vagy kegyelem utján elengedett büntetés minden jogkövetkezményének birói hatálytalanitását, ha a jelen törvény 2. §-ban meghatározott feltételek fennforgását a kérelem előterjesztésekor hiteltérdemlően igazolja;

a folyamodó kérvényét a lakhelye szerint illetékes kir. Itélőtáblához nyujtja be. A kérvényt illetékes hatóságok által kiállitott közokiratokkal tartozik felszerelni, amelyek a következő feltételeket igazolják: a) a folyamodó **csak egyszer állott büntettet, vagy vétséget megállapitó büntető itélet hatálya alatt.** Az, aki büntettért, vagy vétségért el volt itélve, rehabilitációját az esetben is kérheti, ha a büntett, illetve vétségen felül még egy izben kihágásért is el volt itélve. Azon személy, aki büntettért vagy vétségért elitélve nem volt, több kihágás esetén is kérheti a rehabilitációt; b) a büntetés elszenvedése, elévülése, lerovása, vagy kegyelmi utou történt elengedése óta **büntett miatt történt elitélés esetén öt év, vétség miatti elitéltetése esetén három év, kihágás folytán való elitéltetés esetén két év eltelt;** c) a b) pontban meghatározott idő alatt kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitott; d) a büntető itéletben (itéletekben) vagyoni elégtételül, vagy kártérités ként meghatározott összeget, illetve annak **ellenértékét kiegyenlitette;** ennek még nem történte esetén azt, hogy a jogosult a teljesitést neki elengedte.

A kir. Itélőtábla a kérvényt külön e célból megalakitott öt tagu tanácsban zárt tárgyaláson intézi el. A tanácsban a kir. Tábla elnöke, vagy az általa kijelölt helyettese elnököl. A tanács tagjai a tábla elnöke által kijelölt két polgári és két büntető tanácsi biró.

A továbbiakban a tervezetnek az eljárásra vonatkozó szakaszait ismertette az előadó. A tábla végzéssel dönt. Ha a tábla teljesiti a folyamodó kérelmét, akkor a határozat perorvoslattal nem támadható meg, egyébként a Kúriához lehet fellebbezni. A rehabilitáló határozat a marasztaló itélet minden példányára rávezetendő, az elitélt nevét az elitéltekről vezetett minden könyvből és lajstromból törölni kell. A rehabilitáló birói határozat keltének napján a marasztaló itélet minden jogkövetkezménye elenyészik s a folyamodó minden polgári és politikai jogainak élvezetébe lép, mintha a marasztaló itélet meg sem hozatott volna.

Az előadás és az előterjesztett terv nagy tetszést aratott. Azután magasszinvonalú vita következett.

Dr *Altdorfer István* ügyész éles okfejtéssel hangsúlyozta a rehabilitáció szükségességét. Ő viszont a rehabilitációt a törvényszékekre bizná. Többen szólaltak még fel, igy dr Csáthy Dezső, dr Aczél Jenő, dr Vargha Lajos.

Dr *Magyar Simon* társelnök inditványozta, hogy *Tóth Aurél javaslatát az ügyvédszövetség útján juttassák el az igazságügyminiszterhez és kérjék fel a szövetséget a tervezet támogatására.*

Dr tunyogi *Szücs Géza* elnök hálás köszönetet mondott az előadónak, amiért éppen *a szabadság hónapjában hozta elő a nagy horderejü témát. Elfogadottnak jelentette ki Magyar Simon inditványát azzal, hogy a szövetség az ügyvédi kamarát is felkéri, hogy a kérdést vegye fel évi jelentésébe.*

Bácskai magyar szakácsot szerződtetett Zogu albán király

A Tiranában április 26-án lezajló fényes királyi esküvő nászlakomájára felvonulnak a bácskai magyar konyha specialitásai is. A nászlakoma elkészitésére a tiranai királyi udvar Koncsek Antal 38 éves bácskai szakácsot fogadta meg 350 pengő havi fizetéssel és kitünő ellátással.

nul. A kocsissal szerették egymást, hiszen kisgyerek korától együtt volt vele.

— Miért mondta a fia, hogy magának tudomása volt a lopott szalonnákról és azok értékesitéséről?

— Bizonyára azért, mert a csendőrök nem keztyüs kézzel bánnak azzal, aki eléjük kerül.

— Milyen volt magának az anyagi helyzete, voltak adósságai?

— Nem volt már abban az időben adósságom. A férjem után kaptam havonta 144 pengő nyugdijat, az eladott házam részlete fejében havonta 50 pengőt és azonkivül gazdálkodtam.

„Hát érdemes ölni 1500 pengőért?"

— Miért érdeklődött az ingatlan ügynöknél, hogy mennyi pénze van Nagy Gábornak?

— Kérem, az ugy van, hogy nekem tartozott Lévi János ügynök ötven pengővel. Igérte, hogy, ha sikerül az adásvétel, megfizeti. Ezért érdeklődtem én, hogy Nagy Gábor mennyiért akar földet vásárolni. Nagy Gábor nevét ő mondta, hogy neki keres eladó földet. Nagy Gábornak 1500 pengője volt, hát érdemes ölni 1500 pengőért? Ugye nem érdemes, méltóságos uram? Lehet, hogy a beszélgetés idején ott voltak a fiuk és hallották, hogy miről beszélgettünk a másik szobában és ugy gondoltak arra, hogy megszerzik a pénzt, de én nem mondtam nekik.

— Ha semmi közük nem volt a bünecselekményhez, miért vitték a maga házához a pénzt a gyilkosok?

— Én nem tudom, tudtom nélkül történt. Fodort, mint falusit becsapták.

— Minden vádlott magáról is beszél és maga nem akar semmiről sem tudni.

— Kérem, tessék megnézni az iratokat, szinte vigyáznak arra, hogy belekeverjenek, hogy valahogy a nevem ne maradjon ki. Én nem tudok semmiről. Ha tudtam volna előre arról, mire készülnek, nem történt volna meg.

Balla Zoltán udvariasan, szinte mosolyogva jelenti:

— Méltóságos uram, szeretném bejelenteni, hogy szabadlábrahelyezésem után májusban Kuncz mondotta nekem, hogy agyonlövéssel fenyegették őt és társait is, ha nem vádolják anyukát és engem.

Elnök: Maga is másokat vádolt, névtelen levelet irt a csendőröknek és más debreceni embereket gyanusitott a bünecselekmény elkövetésével.

— Ez igaz, de érthető az oka, mert akkor már tudtam, hogy a rablott pénzt a házunkhoz hozták és Fodor Cine vette át. Nem akartam, hogy megtudják és szégyen legyen a házon, azért akartam eltereltetni a gyanut másfelé. Én nem tudtam előre semmiről, nem voltam jóviszonyban **Karaszeg** Istvánnal, mert a Kovács utca sarkán

késsel akart leszurni, azt hitte, zsidó vagyok és megtiltotta, hogy a telepi leányokat kisérjem. Veszedelmes ember volt ő, a telep réme, aki megverte az idegen fiukat.

— Hol barátkoztak mégis össze, ha nem volt jóviszonyban vele, miért adott még hitelbe is bort neki?

— Nem barátkoztunk mi nagyon össze. Hetenként 2—3-szor jöttek a házhoz bort inni. Megittak 40—50 liter bort.

Özvegy *Balláné* felkiált: Óh te!

Elnök erélyesen mondja: Ne szóljon közbe!

Elmondotta *Balla Zoltán*, hogy Karaszegnek tíz liter bort adott hitelbe és másfél hónap mulva nyolc kiló szalonnát kapott érte, de az anyjának nem mondta meg.

Elnök: Az előbbi vallomásában beismerte, hogy anyja tudott erről!

— Én nem mondtam soha, hogy anyuka tudott a szalonnáról! Én garantáltam azt, hogy nem egyenes úton jött a szalonna, ebben hibás is vagyok. Semmi másról nem tudtam.

— Ha nem tudott másról, miért mondták el magának Ékesék, hogy nem sikerült az első rablás és másodjára indulnak a rablásra. Miért kellett ezt magának tudni?

— Ennek is oka van, kérem. Az első útra, amikor a rablásra mentek, én vittem szekeremen egyideig őket. Azt mondták, hogy elmennek a Geréby-telepi Olvasókörbe. Utólag mondták nekem, hogy becsaptak, mert a Nagy Gábor házához mentek. Igy tudtam a dologról.

— *Ha nem volt részes a bünecselekményben, miért kapott a zsákmányból és miért igértek még vadászfegyvert is?*

— *Hát csak azért, mert tudtam, hogy ők jártak már Nagy Gábor házánál és hallgatási dij fejében adták. Anyuka és Fodor nem tudtak előre a dologról.*

— Akkor miért vitték oda a zsákmányt?

— Nem tudom.

— Abban az időben az iskolában magának sok igazolatlan órája volt?

— Én beteg voltam és azért nem tudtam már igazolni, mert közben letartóztattak.

Izgalmas szembesités

Fodor Cine Jánostól megkérdezte az elnök, hogy a régi vallomásán kívül akar-e még valamit elmondani.

— Igen akarok — mondotta —, de csak annyit, hogy a zsineget nem én adtam a fiúknak.

— Mióta jártak a házhoz a fiúk?

— *1936 őszétől kezdve jártak és 200 liter bort ihattak meg. Hitelbe is ittak és ott kártyáztak, italoztak. Ballánénak tudni kellett a lopott szalonnákról is, mert ő mosta ki a szalonnás zsákokat és velem hozatott be egyszer 97 kiló szalonnát az udvarról és neki számoltunk el egy pengőjével kilónként az értékesités után.*

Az elnök elrendelte a szembesítését Fodornak özv. Ballánéval.

Elnök: Mondja a szemébe Ballánénak, hogy tudott a szalonnaügyről!

— Igen tudott, hiszen az ő zsákjában is volt.

— Nem igaz. Nem igaz, valótlan! — vágja rá Balláné.

Nézzen a szemébe és úgy mondja — szól rá az elnök.

— Nem igaz — mondja Balláné és farkasszemet néz Fodorral, aki úgy tesz, mintha elnevetné magát. Balláné mérgesen ül vissza és megigazítja idegesen a selyemkendőt a fején.

— Volt tudomása arról, hogy Nagy Gábort kirabolják a fiúk?

— Nem volt tudomásom. Balláné sem tudta előre, csak amikor már megtörtént és én mondtam, hogy elhozták a pénzt. Azt mondotta Balláné, hogy kár volt elfogadni a pénzt.

— *Miért vitték magához a pénzt, ha nem tudott semmiről?*

— *Nem tudom.*

— Miért tartotta meg a gyilkosságból eredő pénzt?

Erre a kérdésre nem válaszol a vádlott, csak annyit motyog hogy Balla Zoltán is azt mondta, hogy ha már elhozták, tartsák meg.

Ékes Sándor kijelentette, hogy mindenben a törvényszék előtt tett vallomását tartja meg. *Balláné bujtotta fel a szalonnalopásra és a pénz elrablására is őket.* Azért csinálták, mert napról napra ott boroztak hitelbe.

Ballánéval szembesítik Ékest. A fekete télikabátos Ékes merően néz Balláné szemébe és úgy mondja: Bűnös maga is velem együtt, úgy igaz, ahogy a törvényszéken mondottam!

— Nem igaz — mondja Balláné, de nem néz Ékes Sándor szemébe.

Szembesítette az elnök Balla Zoltánnal és Fodor Cinével is, mivel a törvényszék előtt őket is vádolta, hogy tudtak előre a rablásról.

Fodor és Balla Zoltán tagadtak a szembesítés során.

Karaszeg István:

Én beismerem, hogy bűnös vagyok, de nem lettem volna ilyen bűnös, ha nem bujtanak fel.

Soha sem követtem volna el. Haragban nem vagyok sem Ballánéval, sem Balla Zoltánnal. Nekem a számban nem volt bor azelőtt, csak Balláné házánál. Kétszáz vágóhídi emberrel tudom bizonyítani, hogy nem ittam soha bort azelőtt, ők szokattak rá a borra. Amikor nem sikerült az első út a rablásra, ők hárman: Balláné, Balla Zoltán és Fodor neveztek gyáváknak, amiért pénz nélkül tértünk vissza.

A kihallgatások végén

Fodor Cine jelentette még ki, hogy ő nem mondta a fogházban azt, hogy Ékes azért siratja Ballánét, mert ártatlannak tartja és ő sem mondotta, hogy Balláné ártatlan.

A tábla fél 3 órakor szünetet rendelt el és délután félöt órakor folytatták a tárgyalást, amikor is a perbeszédekre került a sor.

Dr *Fejes István* ügyész hangoztatta, hogy nagy kitartással végihez vitt bűncselekményről van szó és szigorú ítéletre van szükség. A minősítést megtartotta, de az ítéletek súlyosbítását kérte.

Dr *Fényes Jenő* másfélórás beszédben bizonyította, hogy Balláné és fia ártatlan a Nagy Gáborral kapcsolatos bűncselekményben és alaptalan Ékesnek és Karaszegnek a vádja.

Karaszegről megállapitották az orvosok, hogy korlátolt és mániákus hazudozó, tehát az ő vallomására nem lehet épiteni, sem az egyedülálló Ékes vallomására hétévi fegyházat megállapitani.

Rámutatott dr *Fényes Jenő* arra is, hogy Balláné miért nem jelentette fel a tetteseket, amikor megtudta a bűncselekmény elkövetését. Ballánénak barátja volt Fodor Cine János, hiába tagadja itt az asszony, aki ezért hallgatott, mert félt, hogy kitudódik és nem akarta bajba sodorni azt, akivel együvé volt kötve. Dr *Fényes Endre* is felsorakoztatta a védelem érveit, felmentést kérve, majd Ékes Sándor védője beszélt arról, hogy Ékes még élő embert hagyott az udvaron, a többiek ölték meg, ő a pénzt kereste a lakásban, tehát nem ölte meg Nagy Gábort. Dr *Fazekas Sándor*, dr *Tukacs*, dr *Gavallér* és dr *Dusa* védőbeszédei után az elnök nyolc óra előtt elnapolta a tárgyalást azzal, hogy 11-én délben 12 órakor folytatják.

A tábláról a vádlottakat rabszállító kocsin vitték vissza a törvényszék fogházába és csupán Balla Zsigmondné ült szuronyos őre kíséretében bérkocsiba. Ő fizette a kocsit reggel is és este is, hogy ne üljön a rázós rabszállító kocsiba.

Akció a szegény iskolás gyermekekért

Értekezlet a főispánnál. — Lindenberger apostoli kormányzó érdekes megállapitásai a jótékonyság széttagoltságáról.

Fáy Istvánné, a főispán neje elnöklésével nagyjelentőségű értekezlet volt tegnap délután a főispán lakásán. A 6—14 éves gyermekek tej-tízóraival ellátása és a tanyai gyermekek étkeztetése, a gyenge fizikumú gyermekek nyaraltatásai akcióiával kapcsolatosan a Magyar Jövő Szövetség előterjesztett javaslatot vitatták meg.

Dr *Szabó Sándor* orvos az akció nagy szükségét hangoztatta és szakértőkből álló bizottság alakítását kérte, hogy a terv kivitelét kidolgozzák.

Dr *Lindenberger János* apostoli kormányzó a kisgyermekek súlyos szenvedéseiről adott megrázó erejü képet. *Nagy baj, hogy a társadalom széttagolt, van 260 egyesület Debrecenben és ezekből talán 100—150 foglalkozik jótékonysággal. Emiatt egyik sem képes radikálisan segiteni a bajokon. Kétannyi pénzt adunk igy ki, mint amennyi szükséges.*

Fáy Istvánné: Ugy van, ezt mondom én is mindig.

Lindenberger: Lásuk be végre, hogy a városnak megvan a maga szerve, amely ezeket az akciókat lebonyolithatja. *Az egyesületek teremtsék elő a pénzt.* Ha összefogunk, nem lesznek éhező gyermekek, akik télen mezitláb járnak.

Blattner Béla ismertette a javaslat pénzügyi tervezetét. *Rámutatott arra, hogy a házasságok anyagi eszközök hiányai miatt egyre nagyobb számban bomlanak fel. Tavaly hetven pengő volt egy-egy debreceni házaspár havi jövedelme átlagban.* Itt a munkásgyermekek napi 6—700 kaloriát kapnak, a kecskeméti koldusok pedig 1800-at. A karaj kenyéradakciót szélesitsék ki és adjanak öt deka szalonnát, mézet, vajat hozzá.

Tatay Zoltán társadalmi emberbarátsági bizottság megalakitását javasolta pesti mintára.

Dr Balogh Gyula, Ráthonyi Lajos és Juhász Gusztáv felszólalásai után

Fáy István főispán bejelentette, hogy száz százalékig helyesli Lindenberger álláspontját. *Az egész akció anyagi részét a városi hatóságoknak kell intézniök, a társadalmi egyesületek teljes összefogással teremthetik elő a szükséges anyagiakat.* Személyesen vállalja, hogy az egyesületek vezetőivel tanácskozik az együttműködés és az akcióban való aktív részvételük érdekében. Helyes a bizottság megalakitása, amelyben az egyesületek és a sajtó megbizottai foglalnának helyet. *Erős akciót kell kezdeni az angyalcsinálás ellen is.* Remélem, hogy az Imrédy-féle három és félmillió pengőből a tanyai gyermekek részére kapok valamit.

Dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok beszámolt a város áldozatairól a gyermekek érdekében, *Tatay Zoltán* pedig nyárára természetbeni tejadományok megajánlásának kérésére tett javaslatot.

Több javaslat hangzott még el, melyeket kellő időben megfontolnak és amit lehet, keresztülviszneK, egyelőre azonban a fedezet előteremetésére a főispán eljár Budapesten a közületeknél és itt az egyesületeket próbálják a közös munkára összehozni.

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki a Légoltalmi Liga alakuló közgyülésének ünnepélyes mérete

Hangszórókon fogják közvetiteni az uccára az ünnepély müsorát. — József főhercegen kivül itt lesz Petróczy ezredes, a Liga megalapitója is. — A rendezőség felhivása a meghivottakhoz és a közönséghez a helyek biztositása céljából.

A Légoltalmi Liga alakuló közgyülése tudvalevőleg vasárnap, március hó 13-án délben lesz a vármegyeháza disztermében.

Még három nap választja el Debrecent ettől a nagyszabásu és az egész Tiszántul életére kiható eseménytől, de máris meg lehet állapitanunk, hogy a Liga megalakulása olyan nagyszerü keretek között fog lezajlani, **olyan pontos és mindenre kiterjedő rendezéssel**, mely azt fogja bizonyitani, hogy itt nemcsak egyszerü társadalmi megmozdulásról, puszta külsőségről van szó, hanem mindnyájunk legközvetlenebb érdekéről és családunk, társadalmunk és hazánk jövőjéről.

A közgyülés a már ismertetett tárgysorozattal pontosan 12 órakor kezdődik. A Liga elnöksége felkéri a megjelenőket, hogy József királyi herceg Őfensége megjelenésére tekintettel

11 óra 45 percre mindenki foglalja el a helyét.

Őfensége megjelenésekor helyén felállva mindenki éljen kiáltással üdvözölje őt. A közgyülés után fél kettő órai kezdettel a királyi fenség tiszteletére diszebéd lesz az Arany Bika üvegtermében, melyen eberswaldi Siegler Géza, a 6. vegyesdandár parancsnoka a Kormányzó urat, fáji Fáy István főispán pedig József főherceget köszönti, aki esetleg válaszol.

Más felköszöntő nem fog elhangzani. Kérjük erre figyelemmel lenni.

A diszebéd alatt a katonazenekar zeneszámokat ad elő.

Ebéd után a királyi Fenség kiséretével átvonul a Déri muezum megtekintésére, hogy dr Sőregi János muzeumigazgató fogja az illusztris vendégeket kalauzolni. Fél ötkor megszemléli a Fenséges ur a tüzoltólaktanya udvarán felsorakozott légoltalmi szervezeteket, majd autón kivonul a pályaudvarra s a fogadtatásához hasonló buesuztatás után a 17 óra 12 perces gyorssal visszautazik a fővárosba.

A Légoltalmi Liga Debreceni Kerületének és Debreceni Csoportjának elnöksége a közgyülés és az egész ünnepségsorozat zavartalan lebonyolitása végett mindent katonás pontossággal irányit. éppen ezért felkéri az érdeklődőket és Debrecen egész társadalmát, hogy

pontosságukkal, fegyelmezettségükkel a nap komolyságának kiemeléséhez teljes erejükkel járuljanak hozzá.

A közgyülés tárgysorozatát **hangszóró fogja közvetiteni** ugy a megyeháza folyosóira, lépesőházába és az elsőemeleti erkélyről az uccára, tehát a diszterembe be nem fértek is mindent fognak hallani.

A diszterem szük befogadóképességére tekintettel az elnökség csak *korlátolt számú meghivót bocsátott ki.* Mivel a közgyülésen meg fog jelenni Hajdú, Bihar, Szabolcs és Szatmár vármegyék teljes tisztikara, társadalmi és hatósági vezetőinek képviselői, valamint Debrecen város hatósági, katonai és társadalmi rétegének minden vezetője, a rendezőség — amint a kibocsátott meghivókon is feltüntette — *csak azoknak a meghivottaknak biztosithat ülőhelyet, akik folyó hó 11-én, péntek délig a közgyülésben való résztvételüket irásban, vagy távbeszélőn a liga elnökségének bejelentik.*

A diszteremben körülbelül 350—400 ülőhely van, ügyhogy a rendezőségnek már pénteken tudnia kell minden egyes székről, melyikre ki fog kerülni. Az elhelyezkedésre vonatkozóan kidolgozott ülésrend fog állani a megjelenésüket bejelentett meghivottak részére s a cserkészrendezők vezetésével minden meghivott — és ismét hangsulyozzuk: megjelenését bejelentett — úr és hölgy a névsor szerint helyére el fog igazittatni.

A lépcsőház baloldalán A-tól K-ig, jobboldalán pedig L-től Z-ig fognak a meghivottak felvonulni.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy aki nincs meghiva, annak nincs helye a közgyülésen. Tehát jöjjön csak oda mindenki, mert több szék van beállitva, mint amennyi meghivott el fog jönni s ezenkivül az erkély, a kisterem, a folyosó szabadon rendelkezésére áll a közönségnek, a meg nem hivottaknak is.

Hely tehát csak azon meghivottak részére lesz fenntartva mind a közgyülésen, mind pedig a diszebéden, akik ezen ígényüket péntek, 11-ike délig bejelentik.

Későbbi bejelentéseket az elnökség nem vehet figyelembe, valamint azt sem, ha valamelyik egyesület elnöke, akit személy szerint meghivtak, két-három, vagy esetleg több elnökségi tagot jelent be s azok számára is akar helyet biztositani. Helybiztositás ezen hölgyek és urak részére feltételesen lehetséges, a pénteken délben lezárt jelentkezések után.

A jelentkezett meghivottak helye fenn lesz tartva. Aki meghivót kapott és nem jelentette részvételét, annak a helye tehát nem lesz biztositva.

A Légoltalmi Liga kerületi elnöksége kéri a háztulajdonosokat, hogy a liga megalakulásának és József királyi herceg, tábornagy őfensége tiszteletére *házaikat fellobogózni szivesked jenek.*

Köszönettel nyugtázza e helyen is a Légoltalmi Liga kerületi elnöksége a mozgószinházak tulajdonosainak és reklámvezetőinek önzetlenségét, mellyel a liga propaganda diapozitiívjeinek ingyenes vetitésével hozzájárulnak a liga munkájához, valamint köszönetét fejezi ki azoknak a debreceni kereskedőknek és intézményeknek, kik kirakataikban feltünő helyen szivesek voltak a liga plakátjait elhelyezni. *P. A.*

Hirtelen haláleset a Német uccában

Tragikus hirtelen haláleset színhelye volt tegnap délben a Német ucca 7. számú ház. *Böszörményi Gábor* 76 éves alkalmi munkást hazatérő családtagjai holtan találták lakásában. Az idős férfi egyáltalán nem betegeskedett s a házbeliek alig félórával előbb beszéltek vele. A hatósági orvos megvizsgálta Böszörményi Gábor holttestét s a haláleset okának tisztázására a törvényszéki bonctani intézetbe szállitották. A halál oka valószinüleg szivszélhüdés.

Megállapitották a Kollégium jubiláris ünnepségeinek hatalmas programját

A református kollégium 400 éves jubileuma alkalmából világra szóló ünnepségeket rendeznek. A Tiszántúli ref. egyházkerület nagy bizottságot küldött ki dr. Csikesz Sándor rektor elnöklésével és az ő tervei szerint már ki is dolgozták a hatalmas programot.

A nagy ünnepségsorozat október 4-én kezdődik. A megnyitáson részt vesz nagybányai Horthy Miklós kormányzó is. A Nagytemplomban hálaadó istentiszteletet tartanak, közvetlenül utána *egyházkerületi diszközgyülés lesz. Ezen a közgyülésen a Kormányzó is beszédet mond.* A képviselt hatóságok szónokai ünnepi nyilatkozatokban *méltatják a 400 éves forduló jelentőségét.*

A külföldi egyetemek és egyházak képviselői közül többeket a Kollégium tiszteletbeli tanáraiul választ meg. Azokról a külföldi intézményekről van itt szó, ahol az évszázadok folyamán a magyar református diákokat szeretettel fogadták.

Az ünnepségen leplezik le a Kollégium árkádjai alatt elhelyezett domborműveket, amelyek a református egyházi kiválóságokat ábrázolnak. A 400 éves mult emlékére emléktáblát avatnak, amelyen megörökitik, hogy a Tisza István tudományegyetem a Kollégiumból fejlődött.

Érdekes lesz az ünnepségnek az a része amikor *»jelképesen elhelyezik a Kollégium kötelékében letesitendő országos ref. múzeum, theologiai internátus és középiskolai internátus alapkövét.*

Kiemelkedő része lesz *az ünnepségnek a Tisza István téren lezajló szoborleleplezés.* A kultuszminiszter által felállitott három szobrot: Huszár Gál nyomda-alapitó, Szenczi Molnár Albert zsoltárfordító és Komáromi Csipkés György bibliafordító reformátorok szobrait leplezik le.

Ezt követi a református egyetemi templom alapkőletétele, majd a diakonissza intézet megnyitása.

Az idegenek részére külön *kiállitást rendeznek a Kollégium történetére v-natkozólag és ezt megmutatják az egybesereglett vendégeknek.* Este a Csokonai-szinházban diszelőadást rendeznek.

Október 5-én a második napja lesz az ünnepségeknek. Az egyetemen kormányzógyürüs díszdoktorokat és tiszteletbeli doktorokat avatnak fel, egyben kiosztják a Kollégium tiszteletbeli tanárainak az okleveleit. Ugyanezen a napon még atlétikai bemutatót, egyházi hangversenyt is rendeznek.

Az ünnepségek harmadik napja tanulmányi kirándulással telik el és ezzel befejeződik a fényes ünnepségek sorozata.

Érdekes, hogy azokat az egyetemeket az utóbbi 400 év alatt református oktatás folyt és a főiskolák jogutódjait, ahol ref. diákok tanultak, latinnyelvü meghivókkal hivják meg az ünnepségekre. Jubileumi jelvényt és emlékérmet is veretnek és ezt szétküldik a világ minden részébe.

Az ünnepi diszelőadáson Oláh Gábor »Kősziklán épült vár« cimü darabját adják elő, mig az egyházzenei hangversenyen Kodály Zoltán világhirü *Psalmus Hungaricusával* gyönyörködtetik a hallgatóságot.

Hozzátartozik az ünnepségek lelki részéhez, hogy a Kollégium volt diákjai *hálaalapitvány összehozását határozták el.*

A Kollégium falán *elhelyezendő huszonkét domborművet* Nagy Sándor János, Medgyessy Ferenc, Debreczeni Tivadar, Beck Fülöp, Bobereki Kovács Zoltán, Pásztor János és Pátzay Pál szobrászművészek alkotják.

A huszonkét plaketten Bethlen Gábor, I. Rákóczy, Apafi Mihály erdélyi fejedelmek, Kazinczy Ferenc, Jókai Mr, Ady Endre, Szegedi Kiss István, Sinay Miklós, Budai Ézsaiás, Török Pál, Baksay Sándor püspökök, Maróthy György, Hatvani István, Mándi Márton István, Kerekes Ferenc, Péczely József, Lugossy József, Balogh Ferenc tanárok, Degenfeld József gróf főgondnok, Domokos Lajos debreceni főbiró, Szikszai György és Révész Imre lelkipásztorok arcmását örökitik meg.

Belehalt sérüléseibe a bikától felöklelt férfi

Beszámoltunk arról a tragikus szerencsétlenségről, mely kedden délelőtt történt a közvágóhidon.

Megvadult bika felöklelte idös Pintér János 68 éves vágóhidi napszámost, Keresztesi ucca 58 szám alatti lakost.

A szerencsétlen idős embert úgy vágta a korlathoz a feldühödött állat, hogy orrán, száján dölt a vér.

s a mentők eszméletlen állapotban szállitották a sebészeti klinikára.

A klinikán mindent elkövettek, hogy Pintér Jánost megmentsék az életnek.

Az idős ember azonban olyan sulyos belső sérüléseket szenvedett, hogy már nem tudtak rajta segiteni és tegnap hajnalban meghalt.

A rendőrség megindította a szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot.

Megállapitották, hogy idős Pintér János egy kiszáradt fát akart kivágni abban a karámban, ahol a bika volt. Az állat megüühödött s Pintér János védekezésül a fejéhez vágta csákányát. Erre a bika még jobban megvadulva nekirontott s felöklelve ugy a korlathoz dobta, hogy a szerencsétlen férfi nem tért többet eszméletre.

Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállitották.

Glattfelder püspök az orgiázó gyülölködésről

Dr *Glattfelder Gyula* csanádi püspök megrázó erejü nagybőjti szózatot intézett híveihez. A közeledő eucharisztikus ünnepségek alkalmából az emberszeretet gyakorlására hivta fel őket.

— Ma — úgymond —, amikor világszerte ágyúk dörögnek, a szeretet lángját kell meggyujtani és a felebaráti szeretet gyakorlásával megértést és békét szerezni. Ezért nagy öröm és remény forrása, hogy amikor világszerte valóságos orgiákat ül a gyülölet s az emberek életkedvüket is elvesztik, a mi kis hazánk hivei diadalünnepet rendeznek az Eucharisztika tiszteletére s világraszóló ünnepség keretei között készülnek hódolni Szent István áldott emlékének. Ebben az évben minden szónál és dalnál zengzetesebb lesz a tett és intézményesen kell sietni a bajok orvoslására, a mind általánosabbá váló társadalmi nyomor enyhitésére.

Schuschnigg kancellár népszavazásra szólítja fel Ausztria népét

Vasárnap, március 13-án megkérdezzük a népet — jelentette ki a kancellár innsbrucki beszédében

Bécs, március 9. Schuschnigg kancellár szerdán délután megérkezett Insbruckba, ahol ünnepélyesen fogadták. Este 7 órakor megkezdődik a hazafiui arcvonal tiroli vezetőinek ülése, amelyen Schuschnigg bejelenti, hogy az osztrák kormány népszavazásra szólítja fel Ausztria népét. A törvényes előkészületek még e hét folyamán megtörténnek s így a népszavazás már vasárnap végbe mehet.

Bécs, március 9. Schuschnigg szövetségi kancellár Insbruckban a hazafiui arcvonal vezetőtagjai és a parasztság és munkásság bizalmi férfiai előtt mondott beszédében hangoztatta, hogy ma ne várjanak tőle programot adó beszédet.

— Amit akarunk — folytatta — az rövidesen összefoglalható: Azt akarjuk, hogy a legközelebbi időben 30 ezer fiatalembert lehessen elhelyezni a nagy és kisipar gyakornoki állásaiban.

A múlt esztendő munkatervét nemcsak folytatni szándékozunk, hanem jelentékenyen túl is akarjuk szárnyalni. Még ezen a héten megakarjuk oldani a munkásság szünetnapjának a kérdését.

— Azt akarjuk egyszóval, hogy ebben az országban dolgozzanak. Hangsúlyozta, hogy kezdettől fogva a belső békéért és azért dolgozott, hogy mindenki egyenlő jogú legyen, aki hű népéhez és hazájához. Meg akarjuk tartani az egyezményt, meg vagyunk győződve arról, hogy minden oldalról betűjének és szellemének megfelelően fogják fel azt.

— Most azonban a szövetségi kancellár tudni akarja s tudnia kell, hogy Ausztria népe szabad német független, szocialista, keresztény és egységes, a pártokra töredezést „nem türő, hazát akar-e"? Tudni kell most, hogy a „kenyeret és békét az országban" jelszó valóban egyesítheti-e a honfitársakat és hogy az a gondolat, hogy mindenki, aki a néphez és hazához hű egyenjogú legye olyan jelszó-e, melyet mindenki kivétel nélkül követni tud.

A kancellár ezért ebben az órában a következő kijelentéssel fordul a jelenlevőkhöz:

„Vasárnap, március 12-én megkérdezzünk a népet"!

A szövetégi kancellár szavait percekig tartó viharos helyeslés követte. A gyűlés végén hosszasan újból meleg ünneplésben részesitették.

A népszavazás elhatározásáért egészen egyedül vállaltam a felelősséget. Állok, vagy bukok mindazzal együtt amit gondolok, avagy akarok. Nem tudom elképzelni, hogy akár vagy egyetlen férfi, vagy asszony is állást foglaljon a jelszó ellen is, ha tudja, hogy miről van szó.

Bécs, március 9. Az előkészületben levő népszavazásról eddig a következő részletek szivárogtak ki:

Valamennyi osztrák állampolgár szavazhat, aki betöltötte a 24 évét. A szavazás igennel, vagy nemmel történik. A kormány külön intézkedéseket tesz arra, hogy a külföldi propaganda ne befolyásolhassa az osztrak nép hangulatát, amelyet a kormány a maga részére kedvezőnek tart.

Hivatalosan közzétették Schuschnigg kancellárnak a hazafiui arcvonal vezérének alábbi kiállványát:

„Ausztria népe! Az állam vezetősége hazánk történetében ezúttal először nyilt hitvallást kér a haza mellett Vasárnap, 1938 március hó 13-án lesz a nép megkérdezésének napja. Mindnyájatokat felhivunk szabad Ausztria férfiai és asszonyai, bármely hivatási rendhez, bármely réteghez tartozzatok is, tegyetek hitvallást az egész világ szine előtt. Mondjátok meg akartok-e velünk együtt haladni azon az úton, amleyen mi megyünk, amelynek kitűzött célja a társadalmi egyetértés es egyenjogúság? a pártokra tagozódás végérvényes kiküszöbölése, a külső és belső német béke s a munka politikája Jelszavunk a következő:

Szabad és német, független és szociális, keresztény és egységes Ausztriat Békét és munkát s egyenlő jogokat mindenkinek, aki a nép és a haza mellett tesz hitet.

Ez az én politikám célja".

Legyen otthon Vendégváró Dreher keksz vendég elé jobbat ennél nem tehetsz!

Interpelláció a képviselőházban a debreceni ipartestületi elnökválasztásról és a betiltott iparosgyülésről

Czirják Antal támadta Galamb Ferenc jelölését, kifogásolta, hogy vasutas volt és hogy részvénytársasági igazgató. — Bornemissza miniszter kijelentette, hogy Galamb Ferenc jogosan jelölhető, egyébként a miniszter a debreceni választásba nem kiván beavatkozni.

Budapest, március 9. A képviselőházban tegnap interpelláció hangzott el a betiltott vasárnapi debreceni iparosgyűlésről és a küszöbönálló ipartestületi elnökválasztásról.

Czirják Antal kisgazdapárti képviselő interpellált, aki a vasárnapi debreceni iparosgyűlés szónoka lett volna. *Czirják Antal* bevezető beszédében sajnálattal állapította meg, hogy a miniszterelnök győri beszédében még csak meg sem említette a kisiparosokat és kiskereskedőket. A kisiparosság gazdasági helyzete egyáltalán nem javult. Az egymilliárdos kölcsön bizonyosan további áremelkedést von maga után, különösen a nyersanyagokban. (Bornemisza miniszter tagadóan int.) Alakítsanak kisiparos szövetkezeteket azokkal a kartellekkel szemben, amelyek kiváltságos helyzetükkel visszaélnek. Sürgős megoldásra vár a kisiparosok nyugdíjkérdése.

Czirják Antal a következőkben a debreceni ipartestületi választást tette szóvá.

— Debrecenben most lesz az ipartestületi elnökválasztás — mondotta. — Az egyik jelölt, Galamb Ferenc nem iparos, az ottani pékkartellnek elnöke és életrehívója. Részvénytársasági igazgató, MÁV nyugdíjas, 200 pengő havi nyugdíjjal. A főispán szerint ő lesz Debrecen iparosságának az elnöke. Már hirdetik, hogy a miniszter a debreceni ipartestület adósságait rendezni fogja. Ő ebben nem hisz. A másik jelölt is vasutas — folytatta ezután. — Debreceben 19 kimondottan iparosper folyik. *A város iparosságának békéje teljesen fel van dulva.* Az iparosság szervezkedni nem képes. A békés hangulatnak nem tud alapot adni. Az Arany Bikában gyűlést akartak tartani, *azt azonban, úgy látszik felsőbb utasításra, a rendőrség betiltotta.* A minisztertől megnyugtató választ kér, mert véleménye szerint az iparosságot békés úton össze lehetne hozni.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy azok a kérdések, amelyeket Czirják felvetett, az OTI kérdés, az adókérdés, a nyugdíj, kartellkérdés nem olyan kérdések, amelyeket máról holnapra meg lehetne oldani. A kormány minden kérdésben síkra száll a kisiparosság érdekében és maga is abban látja a jövő fejlődés útját, hogy a kisiparosságot az értékesítés tekintetében tömöríteni kell.

A miniszter válaszában a debreceni ipartestületi választással kapcsolatban kijelentette, hogy *az elnökjelölt jogosan jelölhető, mert bár gyártelep tulajdonosa, de ipartestületi tagságát fenntartotta. A Czirják által említett gyűlést a rendőrség azért tiltotta be, mert az ellentétek kiegyenlítésére nem tartotta alkalmasnak. Egyébként a debreceni ipartestületi választásba nem kíván beavatkozni.*

Bejelentette a miniszter még, hogy a debreceni ipartestülettel kapcsolatban sem tett nagyobbmérvű segítségre ígéretet, mint más esetekben.

A Ház a miniszter válaszát Czirják viszontválasza után elfogadta.

A napi élet gondjai a képviselőház interpellációs vitájában

A mezőgazdasági munkások öregségi biztositásáról szóló törvényjavaslat részletes vitája folyt tegnap a képviselőházban. Csór Lajos és Takács Ferenc a 65 éves korhatárt magasnak tartották. Több felszólalás után Marschall államtitkár az eredeti szöveg elfogadását kérte, amit a Ház el is fogadott.

Az interpellációk során Propper Sándor a belügyminiszterhez interpellált az állami sashalmi inségtelep kérdését méltányosan kezelik. Majd Molnár Károly interpellált a kultuszminiszterhez a balatoni muzeum megnyitásáról. — Zsindely Ferenc államtitkár válaszolt a kultuszminiszter nevében s nagy elismeréssel emlékezett meg a balatoni muzeumot létrehozó áldozatkész megmozdulásról. Reméli, hogy 3 éven belül már meg lehet nyitni a muzeumot. Meizler Károly és Petró Kálmán interpelláltak a nemes borvidékek sulyos helyzetéről és a szeszkérdésről.

Ezután Matolcsy Mátyás a földmüvelésügyi és pénzügyminisztert interpellálta egyik nagybirtok kisbérletei körül tapasztalt sulyos sérelem tárgyában. Az ötvenezer holdas birtokon levő feketeföld bérletet 1932-ben használhatatlan homokra cserélték át. Robotmunka folyik a birtokon. Ugy szép a paraszt, ha buta: ez ott a vezérelv — mondotta Matolcsy Mátyás. — Még sulyosabb a vád, hogy az uradalmi épületekbe szorult közigazgatás nem pártatlan és nem független. A jegyző és adóügyi jegyző is bérel a birtokból. Matolcsy ezután legsürgősebb vizsgálat megindítását és kormánybiztos kiküldését kérte.

Malasits Géza a földmüvelésügyi miniszterhez interpellált a hus és zsir drágulásáról, mire Marschall Ferenc államtitkár kijelentette, hogy nincs erőltett kivitel, amely előidézné a drágaságot.

METEOR MOZI MŰSORA

Csütörtökön utoljára: San Francisco (Jeanette MacDonald — Clark Gable). Előadások: 5 7 és 9 órakor.

Országos vásárok

Március 12.: Badacsonytomaj, Elek, Egyházaskozár, Gálosfa, Karád, Répcszentgyörgy, Somogysámson, Zalaszentgrót.

Raglán
tökéletes szabás
elsőrendü kelték
10 remek szín
saját készitmény
P. 39·80
le 5 % pénzt. eng.
P. 37·80
Grünfeld
uriszabóság
Kistemplom mellett.

A képviselőházban az „Uj Magyarság" kiadóhivatali igazgatójáról azt állitották, hogy vörös dandárparancsnok volt

Budapest, márc. 9. A képviselőház tegnapi ülésén **Payr Hugó** a miniszterelnökhöz intézett interpellációt „a kormány által támogatott szélső jobboldali intézményeknél alkalmazott kommunista elemek tárgyában." Kifogásolta, **hogy szélső jobboldali mozgalmakban egykori kommunisták szerepelnek s irányitó szerepet játszanak.** A legutóbbi kormányintézkedések között is **többen voltak kommunisták.** A magyar közvéleménynek **meg kell ismernie** azokat, akik ezeket **a** külföldről eszméket terjesztik. **(Nagy** derültség a jobboldalon.) A továbbiakban egy konkrét esetet hozott fel: hogy valaki **a kommunizmus alatt egy nyugatmagyarországi városban vörös dandárparancsnok volt és résztvett az ellenforradalom leverésében,** most szerepet játszik **a** szélső jobboldal **egyik** lapjánál. (Ki az? ki az? kérdik **a** jobboldalon.)

— A személyleirásból majd rá lehet ismerni — mondja Mojzes János.

Payr Hugó: Az illető vörösdandárparancsnok egyike volt azoknak, akik **az** ellenforradalmi mozgalmak véres letörésével olyan szerepet játszottak, amelynek emléke gyanánt több sirhant domborul Nyugat-Magyarországon. — (Óriási zaj a jobboldalon.)

— Nevet! Nevet! — kiáltják.

Payr Hugó szavait a nagy lármában alig lehet érteni:

— ... Aki géppuskákat állittatott fel és ugy lövette az embereket. Egyik községre ágyukkal lövetett, másikra géppuskákkal, harmadikra 300 ezer korona kék pénz hadisarcot vetett ki.

— Ki az? — kiáltották a jobboldalról tomboló lámában.

— Az Uj Magyarság kiadóhivatali igazgatója — süvitett Rupert Rezső hangja.

— Gyilkosság, rablás, lopás és sikkasztás miatt vádat emeltek ellene — folytatta Payr.

— Ki ellen? — hangzott ismét a jobboldalon elemi erővel.

— Majd a végén megmondja! — kiáltotta Mojzes János.

— Ki az? Ki az? — kérdezték ismét többen, egymást tulkiabálva a jobboldalon.

Rajniss: Mondja meg a nevét. Gyávaág, ha elhallgatja.

— **Fodor Antal!** — kiáltotta **Rupert** Rezső.

— **Az Uj Magyarság kiadóhivatalának igazgatója** — toldotta meg Mojzes János.

Makay János: Sohasem itélték el.

Payr: Igen, mert pertörlést kapott. Egy napilap adminisztrativ vezetője éppen olyan fontos szerepet tölt be, mint **főszerkesztője** — folytatta Payr. — Nagyon csodálom, hogy védőszavakat mondanak mellette. Az az ujság, amely a magyar fajvédelemtől csöpög, olyan emberre bizza lapjának terjesztését, aki a magyar ellenforradalmárok életére tört.

Festetics: Jó reklám az Uj Magyarságnak.

Payr: Ha jó reklámnak tartja, jellemző Önre. Lehetetlen, hogy *közpénzen támogassanak olyan vállalatot, amely jobboldali eszméket hirdet és kommunistákat alkalmaz vezető pozíciókba.* Ugyanezt az embert néhány héttel ezelőtt megbízták a kormány több félhivatalos lapjának adminisztrativ vezetésével is.

— A közvéleménynek meg lesz erről a véleménye — ezzel fejezte be beszédét Payr, amelyet nagy zajongással fogadtak a jobboldalon.

Az ülés négy óra előtt néhány perccel Payr beszédével ért véget.

Hogy lehetne amerikaiakat hozni a debreceni Nyári Egyetemre

A hozzámérkező amerikai magyar lapokból örömmel látom, hogy a debreceni nyári egyetem ismertető cikkekben buzdítja Amerika magyarságát, hogy küldjék el gyermekeiket Debrecenbe a nyári egyetemi tanfolyamra és ezen keresztül ismerkedjenek meg szüleik óhazájának kulturájával.

Kétségtelen, hogy ennek a buzdításnak meg is lesz az eredménye annál is inkább, mert a debreceni nyári egyetem vezetősége ennek a célnak elérésében nagyszerű segítőtársat kapott — mint erről beszámolt a »Debrecen« — a Washingtonban székelő Amerikai Magyar Református Egyesületben, mely külön csoportot küld ebben az esztendőben Borsy Kerekes György szervező főtitkár vezetésével a debreceni nyári egyetemi tanfolyamra.

Fel nem becsülhető szolgálatot tesz a debreceni nyári egyetem, amikor az emerikai magyar második nemzedéket próbálja bekapcsolni a nyári egyetemi tanfolyamokba.

Az Amerikában született magyar ifjak — fájdalom — csak nagyon keveset tudhatnak szülőhazájukról és gyakran téves képeik vannak az óhazáról. Érthető ez. Az amerikai magyarság legnagyobb többsége falun szegény munkásember volt kivándorlása előtt, akik legtöbbször csak falujukat vagy legközelebbi környéküket ismerték és igy gyermekeiknem nem is igen tudnak arról a kulturáról, tudományos, művészeti téren elért pozicióról beszélni, amit a magyarság elért Európában.

Az amerikai magyar gyermekek persze az amerikai iskolákban se sokat tudnak meg arról az országról, melyből szüleik származtak. Az amerikai iskola az amerikai nemzet dicsőségét hirdeti elsősorban és a bevandorlók gyermekei valami megmagyarázhatatlan alantas érzést kapnak attól a tudattól, hogy ők nem százpercentes amerikaiak. Innen van aztán, hogy igyekeznek elfelejteni azt, hogy bevándoroltak gyermekei, ami nagyon nehezen megy, mert az ultra sovinista amerikaiak gyakran emlékeztetik őket erre.

Az amerikai magyar lelkészek nagy küzdelemmel próbálják az amerikai magyarok gyermekeiben ébren tartani a fajtájukhoz való ragaszkodást, ami azonban nem mindig sikerül nekik.

A második nemzedéknek valamennyire is magyarságában való magatartására kétségtelenül legjobb út: mennél többet elhozni közülük Magyarországba. Akik eddig itt jártak, mind egészen más véleménnyel vannak már arról a nemzetről melyből származtak, mint mielőtt idejöttek.

És ma már ők végzik azok között a felvilágositó munkát, akik még nem jártak az óhazában.

Nagy erkölcsi és nemzeti haszon származik tehát abból, ha mennél több Amerikában született magyar ifjú jön el a debreceni nyári egyetemre.

De a debreceni nyári egyetem vezetősége ne álljon meg propaganda terén ott, hogy *csak* a magyar származású ifjakat hivia szives szóval Debrecenbe. Mennél több amerikai ifjút is kellene toborozni! Ez nemcsak nemzeti szempontból lenne kivánatos, de idegenforgalmi okokból is. Részben, hogy dollárokat költsenek itt, részben meg aztán ha hazamennek eleven propagandistái legyenek szülőföldünknek.

Tudom, a debreceni nyári egyetem általam nagyon tisztelt vezetői azt mondják erre: propagálnák ők szivesen, ha ez anyagilag módjukban állna, de nem tehetik meg, szörnyen szükén vannak pénznek és nem fejthetnek ki olyan nagy tevékenységet, hogy Amerikában is hathatós propagandát fejtsenek ki.

Megnyugtathatom őket: ismerem eszközeiket és a világért sem vetek fel olyan eszmét, melyet anyagi helyzetük miatt ne lehetne megvalósitani.

Arra akaro maz intézmény vezetőinek szives figyelmét felhivni, hogy az Egyesült Államokban közel negyven magyar származású egyetemi tanár működik különféle egyetemeken. Amerikában a tanár és növendék viszonya egészen más, mint Európában. Barátibb a kapcsolat és egyáltalán nem tartozik ritkaságok közé, hogy az egyetemi tanár nyaraló csoportot szervez növendékeiből és azokkal együtt tölti szórakozva tanulva a vakációt.

Természetesnek tartja azt ott mindenki, hogy ezt a tanári nem szerelemből teszi, hanem keresni akar.

Már most, ha a nyári egyetem vezetősége megkeresné az amerikai egyetemeken tanító magyar tanárokat és felhivná figyelmüket a debreceni nyári egyetemi tanfolyamra és főleg arra, hogy milyen kevés kiadással jár az: biztosan akadna köztük olyan, akik vállalkozna csoport szervezésre. Megegyezne valamelyik hajóstársasággal, mely huszonöt jegyhez ad egy ingyenest és igy a hajójegy már meglenne és diákjai az úton tartandó előadásokért fizetnének neki annyit, amiből kikerülne egyéb kiadás is.

Nem mondom, hogy mind a negyven kapna az ajánlaton. De kétségtelen, hogy a negyven között akadna aki vállalkozna. Vagy esetleg kollégáik közül ajánlanának majd, aki eljönne egy csoporttal.

Amerikából egyre több és több diák, tanító, tanár jön át Európába. Hajóstársaságok és utazási irodák statisztikái mutatják, hogy a nyári tengeretúli turista üzlet igen nagy hányadát képviselik a tanulók, tanítók és tanárok. A régi luxus utasok csökkennek, ezzel szemben emelkednek a fent felsorolt kategóriák.

Ezeknek Magyarországba csábításában nagy feladat hárul a debreceni nyári egyetemre. Az amerikai diák örömmel tanul szórakozással egybekötötten és hol élhet még meg hetekig olyan kevés pénzből, mint Debrecenben a nyári egyetem ideje alatt?

Debrecennek — a TIVAV-on kívül — nyáron legnagyobb idegenforgalmat a nyári egyetem biztosit. A növendékek ha nem is kerülnek ki a milliomosok osztályából, mégis csak jelentenek üzleti forgalmat Debrecen iparának, kereskedelmének. Érdemes tehát fokozni ezt az idegenforgalmat és érdemes lenne a nyári egyetem vezetőségének mindent megtenni, hogy mennél több amerikai diákot hozzon Debrecenbe.

Az Amerikában tanító magyar egyetemi tanárok névsorával, címével, kivánatra készséggel szolgálok.

Fáy Fischer Andor.

Zárt tárgyalást rendeltek a moszkvai nagy pörben

Moszkva, márc. 9. A moszkvai per szerdai tárgyalásán Plejtnovot, a szovjet unió határain tul is ismert **sziv-specialistát halgatták ki,** aki elmondotta, hogy 1934-ben Jagoda kényszeritette, **vegyen részt Mensinszki és Gorkij eltüntetésében.** Az államügyész kérdésére elismerte, hogy szovjetellenes. Nem tudta, kinek kellett volna a dologról jelentést tenni, hiszen Jagoda a GPU biztosa volt.

Utána Kazakov került sorra. **Kazakov Jagodát vádolta a gyilkosságokkal.** Mensinszki halálát egy saját találmányu gyógykészitménnyel siettették.

A 21 vádlott közül **Maximovot** hallgatták ki utoljára s ezzel a per legfontosabb része, a vádlottak kihallgatása véget ért. Majd felolvasták az orvosi szakértők véleményét, mely pontról-pontra igazolja a per folyamán a vádlott orvosok ellen felhozott vádakat.

Az elnök ezután közölte, hogy **a tárgyalások ezentul zárt ajtók mögött folynak.** Az itélet kihirdetése péntek estére, vagy szombat délelőttre várható.

Pataki József interpellációja a debreceni romok eltüntetése ügyében

Pataki József törvényhatósági bizottsági tag a legközelebbi városi közgyülésre interpellaciót jegyzett be azzal kapcsolatban, hogy a város forgalmasabb és szebb uccáin, mint a Nagytemplom szomszédságában és a Vár és Nyomtató uccák sarkán csunya romhalmazok éktelenkednek. Kérdést intéz, hogy hajlandó-e a polgármester odahatni, hogy tavasz kezdetén munkaalkalmak teremtése céljából, de tekintettel a Kollégium 400 éves jubileumával kapcsolatosan várható idegenforgalomra is, ezeket a romokat eltüntessék s helyükre uj, megfelelő épületek emeltessenek. Egyben intézkedést kér Pataki József arra nézve is, hogy a város több forgalmas helyén, igy a Csapó uccа és Nagyerdő között uj W. C.-ek állittassanak fel.

Időjóslás

Élénk nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen futó zápores, a hőmérséklet kissé csökken.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Rózsák

Két rózsa: kinyílt és bimbó,
a tavasz álmán szerte-szerte ringó:
a teljes kertet ők uralják ketten,
minden más illat szerterebben:

Én nem tudom, de emlékbe adni
nem tudok semmit: szivemet hagyni
szeretném! Én nem tudom, de érzem
hogy e két rózsában, minden, ami
szépben

még lehet: benne boldogan szerteszáll
és illatában rét és város lelke
csilingelve és énekelve

örök csodás dalt muzsikál:
és dal, mi zengve szerteréved
csak ennyi: szeretet élet!

Darabont Ferenc.

Az egri norma megteremtőjét, Páter Oslay Oswald egri ferences atyát Rómába rendelte a Szent Ferenc-rend Romában székelő generálisa. Páter Oslay Oswald utóbb Baján volt s most Baja közigazgatási bizottsága kérte a páter áthelyezésének megváltoztatását.

— **A Szinházi Szabadegyetemen** ma hat órakor dr Jubász Géza tart előadást „Az ember tragédiájáról" a magyar dráma élete főművein keresztül" című ciklusának keretében az Ujságíró Clubban. (x)

SZÖVETEK
legolcsóbban
GÁBÁNYINÁL, PIAC U. 1.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A debreceni Kereskedők és Utazók Egyesületének Kulturbizottsága (Arany Bika) e hó 13-án, vasárnap délután 7 órakor ismeretterjesztő előadást rendez, amelynek előadója dr **Diczig Alajos** kamarai titkár, aki a kereskedelmi utazók és ügynökök jogi helyzetéről fog beszélni. Az illusztris előadó közismert személye és tárgyának aktualitása egész bizonyosan igen nagy közönséget fog vonzani, különösen az utaztató kereskedői és ügynöki karból. Mindenkit szivesen látnak az előadáson. (o)

— **Az Ügyvédek Gazdasági Blokkja** ma este hat órakor tartja az Arany Bika Bocskai termében ankétjét az ügyvédi zártszám kérdésében. Előadó: dr Hegedüs László. A kartársakat és az ügyvédjelölteket szivesen látja a vezetőség.

— **Nagy tűz pusztított Gyöngyöshalmajon,** dr Szohner Lajos ny. táblai bíró uradalmában. A szélviharban lángolt a kastély és a gazdasági épületek is elpusztultak. A kár igen nagy.

— **Meghalt a feleség, amikor meghallotta, hogy férje meghalt.** Ipsics Sándor gölle tanítót a kaposvári kórházban ápolták, ahol meghalt. A tanító feleségével amikor közölték a gyászhirt, az aszony összeesett s meghalt Az izgalom okozta agyvérzés megölte.

— **Fejszés gyilkosság történt a newyorki egyik könyvtárban.** John Albott 27 éves főiskolai hallgató összeszólalkozott a könyvtárban Charles Frankel 33 éves közgazdasági íróval, aki köpenye alól fejszét húzott ki és ketté hasította a másik férfi fejét. — A gyilkos állítólag elmebeteg.

Diósgyőriek a Debreceni Irónők Asztaltársaságának felolvasó estélyén

Szombaton este hét órakor a Debreceni Irónők Asztaltársasága az Angol Királynő zöld termében felolvasó estélyt tart. Erre az alkalomra Debrecenbe jönnek a Diósgyőr-Vasgyári Turán Egyesület tagjai. Ünnepélyes műsor lesz, melyen a következők szerepelnek:

Üdvözlő beszédet tart **Törőné** Korpássy Mária. Turán nevében válaszol Pozsga Gyula, Turán elnök. Énekszám, előadja a Kollégiumi Kántus, vezényel Szigethy Gyula tanár. Verseiből előad Erdélyi Ilona. Hegedűszóló: Rákos Arnold, Miskolc város zeneiskolai igazgató. Zongorán kísér: Rákos Arnoldné. Novelláiból felolvas: Barczikay Paula. Verseiből felolvas: Gombos István. Novelláiból felolvas: Pozsga Gyula. Verseiből felolvas: Gyarmathy Gyula. Hegedűszóló: Rákos Arnold, zongorán kísér Rákos Arnoldné. Verseiből felolvas: Veressné Főző Erzsébet. Művészet, műalkotás, kritika (tanulmány): Szilágyi Károly. Bánkuthy novelláiból olvas fel. Verseiből felolvas: Szilágyi Károly. Énekszám, előadja a Kollégiumi Kántus, vezényel: Szigethy Gyula tanár. Zárszó: Kelemenné Diószeghy Ilona. (o)

— **A Debreceni Vas- és Fémmunkások Dalkara** március hó 12-én, szombaton este 8 órai kezdettel teaestélyt rendez a Munkásotthonban. Aki kellemes estét akar magának szerezni, okvetlen jöjjön el. Teajegy ára hatvan fillér. A zenét a Bartalis tánciskolai zenekara szolgáltatja. (x)

— **A zsidóság és a filozófia.** Ezen a cimen tart előadást Grünhut Henrik tanár a X. zsidó kultúresten, szombaton este 8 órakor a hitközség tanácstermében. A kitünő előadó rá fog mutatni azokra a törekvésekre melyek által a zsidóság legnagyobb szellemei igyekeztek minden időben összhangba hozni a zsidó vallás tanításait a legátfogóbb bölcseleti elvekkel. A kultúrest másik előadója dr Berkovits József lesz, akinek a zsidó humorról szóló tanulmánya már tárgyánál fogva is nagy érdeklődésre tarthat számot. — Hortobágyi Éva, Szép Ernő és Kiss József verseiből fog szavalni a kultúresten, amelyet dr Weisz Pál főrabbi fog megnyitni. Meghivót nem bocsát ki a rendezőség. Jegyek: Csillag Artur könyvesboltjában kaphatók. (x)

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Tóth Albert malmi munkás leánya Irén; Nyisztor Vendel fm. fia Vendel; Fekete Sándor cipész fia Sándor; Jurácsik János fm. leánya Katalin; Balogh Béla máv. órabéres tekező fia János; Szilágyi Sándor fm. fia János; Bancsi Ferenc piaci árus leánya Piroska; Katz Sándor ügynök fia József; Nagy Sándor fm. leánya Erzsébet. Mátrai Lajos állomáselőljáró leánya Emilia Pozsonyi Mátyás majoros fia József.

Eljegyzés: Tar József gazdasági kocsis—Molnár Roza.

Házasságok: Sándor János hentes s. —Szatmári Zsófia Szabó István férfiszabó s.—Lucsák Aranka; Szabó Ferenc hentes s.—Károlyi Erzsébet.

Halálozások: Nagy Imre ref. 51 éves, Bánk 119. Perl Mór izr. 28 éves, Simonffy u. 28. Kállai Pál ref. 17 éves, Püspökladány. Vári Szalai Ilona ref. 2 napos, Homok u. 22. Pintér János gör. kat. 68 éves, Keresztesi u. 58.

Amig Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: DARMOL

x **Marhahúst, borjúhust** legolcsóbban Szent Anna ucca 10. szám alatt szerezhető be. 1 kiló marhahús, felsár, tartó hátszin, rostélyos és felsárpecsenye kilója 108 fillér, tarja, szegy 88 fillér.

— **Minden levelet repülőgépen szállit az angol posta a jövő évtől kezdve.** Az új rend lehetővé teszi, hogy rendes postai tarifa mellett is 10 nap alatt a legtávolabbi helyekre eljussanak a levelek.

— **Cimtábla az uccán.** A Komlóssy út 4 A. számú ház előtt a rendőr egy nagy feketére festett s „fűszer" felíratú cimtáblát talált, melyet beszolgáltatott a rendőrségre. Tulajdonosa a rendőrség 86. számú szobában Éles Sándor detektivnél jelentkezzen.

— **Emlékbeszéd a Deák Ferenc uccai zsinagógában.** Mózes halála évfordulóján, csütörtökön délután hat órakor kezdődő istentiszteleten dr Weisz Pál főrabbi emlékbeszédet mond a zsidóság ezévben elhalt nagyjairól a Deák Ferenc uccai templomban. Elnökség.

— **Eltünt szoknya.** Mező Margit, Rakovszky ucca 30. szám alatti lakos, panaszt tett a rendőrségen, hogy a Piac uccától a Vigkedvü Mihály uccáig a Szent Anna uccán elvesztett egy szoknyát. A megtaláló ha leadja a rendőrség központi ügyeletén 10 P jutalomban részesül.

x **Szódavizét** még mindig olcsón készítheti otthon Autosiphonnal. Képviselet Szent Anna ucca 5. szm.

Körlevelet, levelezőlapot
olcsón, ízlésesen készit
LAPUNK NYOMDÁJA
József kir. herceg-u. 1.
Bika-bérház. Takarékosság!

Baromfik, galambok és nyulak seregszemléje a Mezőgazdasági kiállitáson

Az országos mezőgazdasági kiállitás baromfi csoportja az idén igen szép lesz és egészen el fog térni az eddig látott kiállitásoktól. A kiállitott anyag az egész ország baromfitenyésztéséről könnyen érthető tájékoztatást fog nyujtani és bemutatja, mennyiben vált be a külföldi és mennyiben a hazai parlagi tyúk.

A galambcsoport, mint mindig, igen színes lesz. Szép számban láthatunk majd magyar begyeseket, angol golyvásokat, rómaiakat, strassereket, máltaiakat, szóval gazdasági irányú galambokat, de ezek mellett a diszgalambok sem maradnak el. A házinyultenyésztés terén az angora gyapjasnyul óriási fölényben van a többi nyulfajták fölött, mert ez vonzza legjobban ezidőszerint a vevőközönséget, habár a húsnyulak is keresletnek örvendenek.

Lopják a sírköveket a temetőkben

A közelmultban hirt adtunk több sirkőlopásról a különböző debreceni temetőkben. Tegnap Csinesér Mihály temetőőr tett a rendőrségen feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a Csapó uccai temetőből az Erdei-család sirboltjáról ellopott egy értékes fehér márvány sirkőtáblát. A rendőrség a sirkőtolvaj kézrekeritésére megindította a nyomozást.

x **Szeplő, májfolt ellen „Rózsa" arckenőcs** tégelyenként 1.20 Jósa és Jona utóda, Somogyi drogériában, Kossuth ucca 6.

x **A jól öltözködő urak** szives figyelmét felhivjuk a KLEIN DIVATHAZ most érkezett különlegesen szép erdeti angol és kiváló hazai minőségü tavaszi ruhaszöveteire. Mielőtt vásárol érdeke, hogy a cég hatalmas választékát megtekintse és olcsó árairól meggyőződjék.

— **A Kúria helybenhagyta a sárospataki gyilkos életfogytiglani büntetését.** Varga Miklós ötvenholdas kisgazda sárospataki házánál lakott Halász Szabó Sándor fiatal földmüves. Halász Szabó és gazda fiatal felesége között kapcsolat támadt. Az asszony egyszer azt mondta Halász Szabó előtt hogy nem szereti férjét és nem bánná ha meghalna. A fiú erre elhatározta hogy megöli nagybátyját. Megtöltötte leventepuskáját s álmában fejbelőtte Varga Miklóst, aki azonnal meghalt. Halász Szabó Sándort a sátoraljaújhelyi törvényszék, majd a debreceni itélőtábla is életfogytiglani fegyházra itélte. A Kúria most helybenhagyta az itéletet s az jogerőssé vált.

— **Rendőri hirek.** Pásztor Lajos tanító, Baranyi ucca 22. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki udvaráról az éjszakai órákban fél köbméter fát ellopott, Springer József, Miklós ucca 34 számú lakásának udvaráról, a baromfi ketrecből ismeretlen tolvaj két darab tyúkot ellopott. — Özv. Friedmana Jakabné, Széchenyi ucca 50. szám alatti lakos feljelentést tett besurranó tolvaj ellen, aki egy pár női félcipőt a lakásáról ellopott. A rendőrség károsultak feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Faruk király dekrétumában** büntetés terhe mellett megtiltotta a részvételt katonai jellegü szervezkedésben. Ezzel a kék és zöldinges szervezeteket megszüntette.

— **Elitélték a Hofherr és Schrantz** famegmunkáló gyárat, mert nem fizette a legkisebb órabért munkásainak Az itélet tiznapi fogházra átváltoztatható száz pengő pénzbüntetés.

Tornászverseny a ref. főgimnáziumban

A debreceni ref. gimnázium »Tisza István« sportköre 1938. március hó 5-én tartotta ez évi házi szer-trnász versenyét. A verseny nagyszámú érdeklődő előtt folyt le, akik nem egyszer fejtették ki megelégedésüket és csodálkozásukat az elért eredmények, szép gyakorlatok és szakszerű előkészítés felett, amiért Czuna Ferenc és v. Váry Sándor testnevelési tanároknak mondhatunk köszönetet. A verseny közvetlen vezetésére felkért, — már ismert debreceni tornászoknak is (Both György, Mogyoróssy Győző, Bátiz Lajos és Pongor László) kik a gimnázium növendékei voltak, e helyen mondunk köszönetet igazságos bíráskodásukért.

A verseny során mint már eddig sokszor, kiemelkedett Hajdu Gyula a ref. gimnázium tornász reménysége. A versenyből kiemelkedtek még Vermes László szép gyakorlatai, amelyeken a szorgalom és a haladás jelei nagyon meglátszanak. Nagy meglepetést keltett Balla Béla lóugrásban elért helyezése, aki 10 pontos ugrásával egyszerre megszerezte a lóugrás bajnokságát.

Nagy haladást tapasztaltunk az alsós versenyzők között is, akik közül különösen Balla Béla emelkedett felül. Elismerést érdemelnek még: Böszörményi L., Máthé L., Sücs B., Ccányi Károly, Alexi V., Kiss E., Boros T.

A verseny részletes eredménye a következő:

Felsősöknek.

Korláton bajnok: Hajdu Gyula V. b. 9.9 p.2. Vermes László VIII. a. 9.6 p. 3. Balla Béla VIII. b. 9.4 p. 4. Bernáth Károly.

Nyujtón bajnok: Vermes L. 9.7 p. 2. Hajdu Gy. 9.6 p. 3. Balla B. 9.2 p. 4. Udvari F.

Gyűrűn bajnok: Hajdú Gy. 9.7. 2. Vermes L. 9.3. 3. Balla B. 9.1. 4. Bernáth K.

Lovon bajnok: Hajdu Gy. 10. 2. Vermes L. 9.4. 3. Balla 9.2. 4. Bernáth.

Műszabadban bajnok: Hajdú Gy. 9.9. 2. Vermes L. 9.7. 3. Balla B. 9.2. 4. Bernáth K.

Lóugrásban bajnok: Balla B. 10. 2. Hajdú Gy. 9.9. 3. Vermes L. 9.8. 4. Udvari F.

Összetettben bajnok: Hajdú Gyula 59 p. 2. Vermes László 57.5 p. 3. Balla Béla 56.1 p. 4. Udvari F. 5. Bernáth Károly. 6. Lengyel S.

Alsósoknak.

Korláton bajnok: Balla Tibor IV. a. 9.5. 2. Böszörményi L. II. a. 8.9 3. Máthé Lajos IV. a. 8.2.

Nyuitón bajnok: Balla T. 9.6. 2. Böszörményi L. 8.9. 3. Máthé L. 8.8.

Gyűrűn bajnok: Balla T. 9.6. 2. Böszörményi L. 9.3. 3. Máthé L. 9.

Lovon bajnok: Balla T. 9.7. 2. Böszörményi L. 9. 3. Máthé L. és Szücs L. 8.8.

Plintugrásban bajnok: Balla T. 9.8. 2 Szücs B. 3. Böszörményi.

Összetettben bajnok Balla Tibor 48.2. 2. Böszörményi L. 45.1. 3. Máthé Lajos. 43. 4. Szücs Béla 42.9. 5. Csáthi Károly 37 pont.

— **Egy nyug. államtitkár tragikus halála.** Lengyel Zoltán dr ny. államtitkár szerdán este lakásáról esti sétájára indult s amikor kiért az uccára, rosszul lett s összeesett. A mentők segíteni már nem tudtak. Meghalt.

— **Leugrott a harmadik emeletről, — fennakadt az első emeleti korláton.** Herczeg Mihály 26 éves mázolósegéd a Nagyfuvaros ucca 22. számú ház harmadik emeletéről az udvarra vetette magát. Zuhanás közben a mázolóseged ruhája beleakadt az elsőemelet vaskorlátjába Az életunt ember fejjel lefelé lógott, mire a házbeliek észrevették az emeleten fennakart férfit és segítségére siettek. Nagynehezen sikerült megmenteni.

Az OMKE továbbképző előadásciklusának megnyitó ülése

Szombaton, március hó 12-én este, félhét órai kezdettel tartja az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés kereskedők részére tartandó továbbképző előadásciklusának első ülését a debreceni Kereskedelmi Csarnok dísztermében.

Az előadásciklust **Sesztina Nagybákay Jenő** az OMKE és a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nyitja meg, míg az első előadást **Raith Tivadar** dr egyetemi és kereskedelmi akadémiai előadó, hites könyvvizsgáló tartja „**Régi kalkuláció és üzleti verseny**“ címen.

Az illusztris előadó személyére és a tárgy érdekességére való tekintettel a megnyitó ülést nemcsak kereskedelmi körökben, hanem városszerte nagy érdeklődés előzi meg. Az ülésen dr **Balkányi Kálmán** központi igazgató s Vértes Emil központi alelnök is részt vesznek. (o)

Kerpely és a debreceni ifjuság

Megjegyzések egy bírálathoz!

A múlt héten lezajlott Kerpely-hangversenyről a „Debreczeni Ujság“ hasábjain éleshangú kritika jelent meg, „f. i.“ aláírással. A hangversenyt rendező ifjúság nevében ezzel kapcsolatban a következő sorok közlésére kértek fel lapunkat:

NYILT LEVÉL „F. I.“ URHOZ!

„Az Ön kritikája bennünket nem ért váratlanul. Azok az események, amelyek előkészületünket nem a legjobb indulattal megzavarták és hangversenyünket lehetetlenné akarták tenni, figyelmeztettek arra bennünket, hogy ilyen bírálatot fogunk kapni.

Azt már megszoktuk, hogy az ifjúságot minden megmozdulásáért valósággal letaglózzák, de hogy a **magyar zenéért folytatott munkánkat fogadják ilyen „meleg“ szeretettel azt mégsem vártuk.** Ez mégis fáj. Nem az a tanács adás, amellyel talán Ön tanítani akart s amelyet az illetékes meg is szívlelhet — hanem az a hang, amelyet Ön használ, az fáj nekünk. Nekünk. Az ifjúságnak, merthiszen — amint bizonyosan tudomása van Önek róla — az egész hangversenyt fiatal egyetemi hallgatók rendezték odaadással, faradtságot és anyagi áldozatot nem ismerve, a magyar zenéért. S akkor jön Ön a hideg kritikus még hidegebb hangú bírálatával, amelynek minden betűje inkább terjeszt ridegséget, mint további munkára buzdító megértő melegséget.

Hangverseny után valaki, midőn Kerpely Jenő előtt a legmélyebb hódolatát tolmácsolta, sajnálatát fejezte ki a **nagy művésznek, hogy ilyen „alkalmi zenekar hangversenyén kellett játszania, mire a művész komolyan lelntette és azt mondotta, hogy nagyon boldog, hogy a debreceni fiatalság hangszert fogott a kezébe és magáért a zenéért muzsikál.** Ő meglátta a munkánk értelmét. Ő, a nagy művész, aktnek nemrég Londonban több mint háromezer főnyi közönség tapsolt és saját bevallása szerint még jól is érezte magát közöttünk. S jobban tették volna egyesek itt Debrecenben is, ha a ledorongolás és az akadékoskodás helyett segítő baráti jobbot nyujtottak volna a fiatalságnak, úgy, mint ahogy azt a katonazenészek tették.

Célunkat, amelyet magunk elé tűztünk — a magyar zene felvirágoztatását — folytatni fogjuk még akkor is, ha Önöktől csupán azt a támogatást kapjuk is, mint most s megelégszünk az „alkalmi közönség — melynek soraiban több egyetemi tanárt, középiskolai tanárt s számos közéleti férfiút láttunk — tapsával is, melyet úgylátszik Ön éppen úgy értékelt, mint bennünket.“

Tisztelettel **Kéry Sándor.**

— **Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök külügyi expozéjában Jugoszlávia békés törekvéseit hangoztatta** s kijelentette, hogy Jugoszlávia ki akar küszöbölni minden nézeteltérést a szomszédállamokkal.

Tanitók Szabadegyeteme

Dr Went István egyetemi tanár előadása a vitaminokról.

A Tanitók Szabadegyetemének 11-ik előadásán igen érdekes témát fejtegetett dr **Went István** egyetemi tanár. A nagyközönség körében az utóbbi idők tudományos felfedezései közül éppen a vitamin volt az, amelyik a legnagyobb érdeklődést váltotta ki.

A vitamin nem új felfedezés és nem jött váratlanul. A vitamin nyomán évszázadokra mehetünk vissza. Hajdan úgy védekeztek e vitaminhiányokból eredő betegség ellen, hogy a viking hajósok pl. rengeteg mennyiségű hagymát vittek magukkal tengeri útjukra s állandóan nagy tömegben fogyasztották Az indiánok négyszáz évvel ezelőtt cédrusfalevelet főztek és annak levével itatták a vitaminhiányban megbetegedett barcosaikat. A keletázsiai beri-beri betegség vizsgálata vezetett a vitaminok felfedezésére. Kisérletek igazolták, hogy a fehérje, zsir, szénhidrát, só és víz mellett még szükség van valami járulékos tápanyagra, melynek jelen kell lenni, hogy életműködésünk zavartalan legyen.

A vitaminok két csoportba oszlanak 1. zsírban és zsíroldó szerekben oldókra, illetve vízben oldhatókra. Az első csoportba tartozik az A D E vitamin. A második csoportba a B és C vitamin. Ezek hiánya igen különböző betegségeket okozhat. **Igy a szürkületi vakságot, angolkórt, érzéketlenséget, vérzékenységet.** Érdekes, hogy a háború alatt és után a rossz táplálkozás következtében a vitaminhiány okozta betegségek igen általánosokká válnak. Bécsben pl. a lakosság kilencven százaléka angolkóros volt. Hiányzott a tej és tojás. Vitamindús ételeket, főleg növényekből készítenek, igy a főzelékek mind, gyümölcs és a burgonya igen nagy mennyiségben tartalmazzák. Állati eredetű tápanyagok közül a tej és termékei, a máj és csukamájolaj tartalmaz sokat ezekből a fontos anyagokból. Érdekes, hogy a napsugár hatására a szervezet is termel egyes vitaminokat. Ugyanezt a célt szolgálja a kvarcfénnyel való besugárzás is.

Igen sokakban az a téves nézet alakult ki, hogy a nyers növényekkel való táplálkozás előnyösebb, mint a főzés, vagy sütéssel elkészítetteké. — Igaz, hogy a hő hatására némelyik vitamin tönkre is megy, **a gyomor mégsem bírja el katasztrófa nélkül az állandó nyers anyaggal való megterhelést. A növényi fehérjék és zsírok egyébként sem érik el az állati eredetüek értékét. Csak a változatos, vegyes táplálkozás egyedül a helyes.** Az általunk eddig is fogyasztott változatos köznapi eledelek, valamint a sör és a bor tartalmaznak annyi vitamint, — amennyi a szervezetnek elegendő. — Csupán télen kell gondoskodni a vitaminhiány fokozottabb pótlásáról.

A rendkivüli érdeklődést kiváltott előadást **Mocsáry Lészlő** igazgatótanító szavai vezették be. A legközelebbi szabadegyetemi előadás szerdán délután öt órai kezdettel a Kollégium dísztermében lesz. (v)

IRÓGÉPEK kölcsönzése HURAY, parkomare T. 17-93

GYÁSZ ROVAT

Böszörményi Gábor 74 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután öt órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Németh ucca 7. Pusztai temetkezési intézet.

Váry Szalay Ilonka csecsemő temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemetőben. — Pusztai temetkezési intézet.

— **Portugália rövidesen elismeri az olasz császári birodalmat.** Carmona portugál köztársasági elnök legutóbb az olasz követség bankettjén pohárköszöntőjében Olaszország uralkodóját, mint Olaszország királyát és Etiopia császárát üdvözölte.

— **Az uj amerikai aprópénzen propaganda feliratok vannak.** Ilyen feliratok olvashatók a pénzen: „Lassan és óvatosan hajts“. Az uj pénzt biztonsági pénzérmének nevezték el.

— **Szélhámosság egy brilliánsgyürüvel és Jávor Pál nevével.** A budapesti büntetőtörvényszék tárgyalta Varga Ferenc volt zalogházi becsüs bünügyét, akit a királyi ügyészség csalás büntettével vádolt meg. A vád szerint néhány héttel ezelőtt megjelent egy budapesti ékszerésznél és előadta neki, hogy Jávor Pál szinmüvész megbizásából brilliánsgyürüt akar vásárolni. Az ékszerész készséggel állott rendelkezésre, a becsüs kivalasztott egy négyezer pengő értékü gyürüt és azzal az igérettel, hogy Jávor Pál majd az árát kifizeti, eltávozott. Később derült ki, hogy előadása nem felel meg a valóságnak és Jávor Pálnak sejtelme sem volt arról, hogy nevével igy visszaéltek. A törvényszék tizhónapi börtönre itélte a vádlottat.

— **Szakosztályi ülések.** A kályhás fazekas szakosztály folyó hó 11-én, pénteken este hat órakor — A kalapos női és férfikalapos szakosztály szintén 11-én este 7 órakor. — A kelmefestő szakosztály ugyancsak 11-én, pénteken este 6 órakor. — A mézeskalácsos szakosztály 11-én, pénteken este 7 órakor. — A műszerész, autószerelő szakosztály 11-én, pénteken este félnyolc órakor — Az ácsiparosok szakosztálya 11-én, pénteken este hat órakor az ipartestület helyiségében tisztujító ülést tart. Tárgy: 1—1 elöljárósági rendes és póttagjelölés.

— **Egy kislány tűzhalála.** Pilisszentlélek községben György Rózsika másféléves kisleány a búboskemence padkájáról a tüzhely áttüzesedett vaslapjára esett. A kisgyermek valóságga megsült. A vizsgálat megindult. Holttestének felboncolását elrendelték.

— **Hárommilliós gyémántlopás.** Az utóbbi évek legnagyobb arányú gyémántlopása ügyében kezdett nyomozást az antwerpeni rendőrség. A lopás amely Antwerpenben történt, igen bonyolódzatos körülmények között folyt le. A rendőrség egyelőre vonakodik a megindított nyomozás részleteiről felvilágositást adni. Még azt sem hajlandó közölni, hogy melyik gyémántcsiszoló cégtől lopták el a nagyértékü gyémántot. Csak annyit tudnak, hogy húszmillió frank, (több mint háromnegyed millió pengő) értékü gyémántot loptak el.

— **Leesett a kerékpárról és összezúzta térdét.** Tegnap délután öt órakor a Diószegi úton kerékpárról leesett Horváth Margit nevü fiatal leány. Olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy jobb térdét összezúzta. Tátongó mély sebbel szállitották a mentők a sebészeti klinikára, ahol kezelés alá helyezték.

SZINHÁZ

A színház heti műsora:

Március 10-én, csütörtökön este 8 órakor a **Szinpártoló Egyesület első idei gála estje: Gázmérgezés a Domb uccában szerzők személyes jelenlétében.**

Március 11-én, pénteken este 8 órakor prömierbérlet 21) számban **Macskazene.**

Március 12-én szombaton délután félnégy órakor filléres helyárakkal: **Vadkacsa.** — Este 8 órakor A) bérlet 23. számban: **Macskazene.**

Március 13-án vasárnap délután félnégy órakor bérletszünetben: **Macskazene.** — Este 8 órakor bérletszünetben **Macskazene.**

A színházi iroda jelenti:

Ma este 8 órakor a nagy

Gála-est!

táji Fáy Istvánné, Kölcsey Sándorné és Fornét Béláné őméltóságaik védnöksége alatt.

Délben érkeznek **Ásguthy és Simor,**

Gázmérgezés a Domb uccában

szerzői, a budapesti vendégekkel.

Mindenki ott lesz. Közfunkcionáriusok, notabilitások, egyházak, vármegye, város, egyetem, bankvilág közgazdasági élet, orvostársadalom, ügyvédség, sajtó, kereskedővilág, egész Debrecen, a

Gála-esten

és utána a

Társasvacsoran

az Arany Bikában.

Felejthetetlen megmozdulása ez az ősi városnak. Ne mulassza el az ünnepi estét. Néhány visszamaradt jegy még a pénztárban, (telefon: 25—45.) kapható.

Pénteken 11-én nagy operettbemutató!

A Szegeden negyedszázad előadást ért

MACSKAZENE

Jurik Ica, Jurik Julcsi, Halasy, Fogány, Sivó, Somlay, Nagy Erzsi, Szabó Ernő, Tanay, Sugár, Aiszegby, Herczegh, Sárkány, Balázs, Lányi a főszerepekben.

Rendező: **Szabó Ernő**

Karnagy: **Virágh.**

Prömierbérlet 21. számban. Sorozatosan az utána következő napokon

MACSKAZENE

Szombaton, 12-én, délután 3 és fél órakor, Ibsen

VADKACSA

a világirodalom legnagyobb szatirikus tragikomédiája. Helyárak 16 fillértől 1.20 fillérig. Önmagát ajándékozza meg, ha megnézi.

x Szeplő, májfolt ellen „Rózsa" arckenőcs darabja 1.20 Jósa és Jóna utóda. Somogyi drogéria. Kossuth ucca 6.

— **Hosszú idő óta fekvő betegek** a természetes **Ferenc József** keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

Turistaság

Elmarad az olaszországi filmbemutató.

A Magyar Turista Egyesület által március 13-ára a Hungáriában hirdetett olaszországi film bemutatása elmarad, mert az engedély még nem érkezett meg.

Az előadás megtartásáról értesítéssel leszünk. Valószínüleg március 20-án lesz.

Március 13-án Nagyerdő—Monostori erdő—Zelemér—Boda—Boeskaykert utirány betartásával kirándulás lesz, találkozás reggel 9 órakor az István gőzmalom előtt. Étkezés hátizsákból. Vasuti költség 60 fillér.

Március 24—27. napjain kezdődik a Szent István tura, melyen a debreceni turisták is képviseltetik magukat. Indulás Debrecenből március 24-én délután 2 órakor, visszaérkezés 27-én este 10 órakor. Részletek a hirdető tábláinkon. Jelentkezéseket elfogad legkésőbb március 14-én estig Szeremley Ila vezető. (:)

SPORT

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Budai 11. nagyban készül a Bocskai elleni sorsdöntő mérkőzésre. Most már végleges, hogy a Vasas, Béke uccai pályáján lesz a mérkőzés szombaton délután. Ezt a szövetség is engedélyezte. Azért a Béke uccai pályán mert ennek a talaja homokos, nem füves, szinte a legrosszabb Pesten és úgy abban biznak hogy a Bocskai nem tud majd ezen a pályán úgy játszani, mint a füves pályán. Lehet, hogy igazuk lesz, lehet hogy nem. Az a Bocskai, amelyik nem tudott úgy a rossz pályán játszani, az a régi Bocskai volt. A mostani így sem tud, úgy sem tud, tiletve egyformán tud.

A Budai—Bocskai mérkőzést Biró Sándor vezeti. Nem a legjobb előjel. Javul a honi csapat — jelen esetben a Budai helyzete. A Bocskai pénteken délben utazik Pestre. Az új edző, Horváth Endre kiséri a csapatot.

Horváth Endre szerdán vette át a Bocskai csapatát. Ismerkedett a játékosokkal, majd a nagy szélben a DTE pályán végzett velük kondició, erőnléti edzést, viktoriáztak. Azért a DTE pályán és nem a Stadionban, ha a Budai 11 rossz talajú pályára viszi a csapatot, hát szokjanak a rossz talaju pályához és a DTE talaja ehhez elég nehéz, elég rossz.

Horváth Endre az új edző programja rövid és határozott: „A cél az, ki ne essen a Bocskai s ezért ennek a célnak elérésére elkövetni mindent. Merész újitásokat éppen ezért ezalatt az idő alatt nem vezetünk be, nem kisérletezünk, fő a kondició fokozása és apró taktikai, hasznos gyakorlati tanácsok értékesitése. Több gólt lőni, mint az ellenfél és ha vezet a csapat, az előnyt tartani mindenképen. Kétszer 45 percig küzdeni teljes erőbedobással. A játékosokat fanatizálni a teljes tudás és küzdés kifejtésére. Ez a főcél, ez az elérendő programm".

A Bocskai edzése előtt Hernády tisztiorvos egész kis orvosi vizsgálatot tartott. Palotás ma megy röntgen vizsgálatra, hogy a csontrepedés összeforrt-e már, Janzsónak húzódása van, Orosz is sérült, de Janzsó és Orosz játékára lehet számitani, ellenben Bikfalvy sérülése nehezebb és az ő játéka kétes.

Csütörtökön fürdő, este játékosértekezlet, csapatösszeállitás kihirdetés, pénteken indulás Pestre a sorsdöntő mérkőzésre. A következő csapat várható Kertes, Belcsik, Janzsó, Orosz Boross, Elek, Markos, Teleki, Finta, Takács, Hajdú. Ha Bikfalvy játszana, akkor Elek esik ki mint tartalék megy fel akkor.

Debrecenben akarják megrendezni a jugoszláv magyar válogatott futballmérkőzést, május hó 26-án, mert ebben az időben az eucharisztikus kongresszus veszélyezteti a válogatott mérkőzésnek Budapesten való megtartását. Debrecent a remek, modern Stadionjával budapesti körök szerint kiválóan alkalmasnak tartják a mérkőzés megrendezésére.

KÖZGAZDASÁG

A magyar cukortermelés 12.000 vagon évente

Harminc vagon ingyen cukor a szegényeknek

A cukor körül sok a szó mostanában és követelik, hogy legyen olcsóbb a cukor, hogy nagyobb legyen a fogyasztás és a szegény népréteg is vásárolhassa a fontos tápszert. Szóvá tették, hogy külföldön olcsóbb a cukor, mint itt, ahol termelik a nyersanyagot és feldogozzák.

Nem érdektelen tudni, hogy évente 12.000 vagon a cukortermelés, de 10 esztendővel ezelőtt 23.000 vagon volt a cukortermelés.

A belföldi fogyasztás a legutóbbi években 9000 vagon és a nemzetközi cukoregyezmény szerint évente 4000 vagon cukrot vihetünk ki.

A cukorbizottságban legutóbb tárgyalták a cukor árának leszállitását és kimondották, hogy nem lesz olcsóbb a cukor, mert ahhoz, hogy olcsóbb legyen először a cukoradót kellene mérsékelni. A cukor kilójából ugyanis 62—65 fillér jut az államnak. Fabinyi miniszter rámutatott nyiltan arra, hogy a magyar államkincstárnak évente 48 millió pengő jövedelme van a cukoradóból és járulékaiból. Erről a bevételről az állam nem mondhat le a mai pénzügyi viszonyokat figyelembe véve.

A szegény embereknek cukorral való ellátását igyekeznek lehetővé tenni és a cukorgyárak évenként 30 vagon cukrot adnak át a Zöldkereszt akciónak, hogy ingyen adják ki a rászoruló szegény családoknak.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a búza 15 fillérrel, a zab 5 fillérrel, a tengeri 10, a korpa 5 fillérrel javitotta meg tegnapi záró árfolyamát. A többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—21.00 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50 80 kg 21.35—21.60. — Felsőtiszai 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30 79 kg 21.20—21.50, 80 kg 21.35—21.60 rozs pestvidéki 18.80—18.90, rozs más származású 18.85—19.00, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.50, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kitáló 20.00—20.50, prima 18.50—19.00 sörárpa 17.00—18.25, zab elsőrendű 16.00—16.30, középminőségű 15.00—16.00, tengeri tiszántúli 12.70—12.80, más 12.75—12.85, korpa 12.75—13.00, 8-as liszt 14.50—15.00 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferenevárosi sertésvásárra felhajtottak 991 darab sertést, előző napi maradvány 22 darab. Az állományból angol hússertés 358 darab. — Árak: prima szedett 104—105 fillér, silány 85—98 fillér, exportzsir márkázott 162 fillér kilónként. Az irányzat változatlan.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:

SZALACSY RÁCZ IMRE

66

Valahol, valamelyik templom tornyában harang koudult, miro több irányból feleigettek a debreceni harangok egymásnak az estében. Temetési hanggal, búsan, bánatosan, keserűséggel teli hangon.

A léckerítésü kapu zárjában nyikorgott a kulcs és dühös, indulatában hosszú lépésekkel sietett a főorvos a korház területéről.

Lent, a konyha környékén bádog csajkák fonák, kalimpáló zaja verte fel a korház csendjét.

Hüvös, esti szél borzolta a tavasz illatát és Szabadi Ádám behunyt szeme mögött elvonult eddigi élete.

Elvonult úgy, mint egy idegen ember szeme előtt.

És ő nézte behunyt szeme mögött saját életét és olyan, de olyan kes együttérzés volt a szivében a saját életével szemben, hogy még szánni se tudta önmagát.

A szomszéd szobában nagyott sóhajtott valaki, majd csengő berregett, ápolót hivtak sürgösen a haslövéses kapitányhoz.

Az neczáról felvillant a halvány lámpafény és Szabadi Ádám magára zárta az ajtót. Az anyjára gondolt, akit legtöbbnek, mindennek, egyetlennek tartott eddigi életében ezekben a percekben. Látta, mintha vele lett volna, mintha szólott volna hozzá, aztán a némaságban és magányban ráborult az ágyra.

És sirt, sirt hangtalanul, keservesen, vigasztalhatatlanul. Siratta szegény árva meggyalázott, elhagyott, kijátszott és darabokra tépett ifjúságán keresztül haláltusáját élő Magyarországot...

Siratta a boldogtalan, áldatlan, árva, szegény magyar népet, akit ezekben a nehéz órákban talán még a jó Isten is magára hagyott...

VÉGE.

Kifogástalanul a legolcsóbban FEST és TISZTIT Weisz, Arany János ucca 20. Férfiöltöny tisztitás, vasalás 3 P

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Függönyre,

terítőkre csipkeszövet és mintástüll maradékok olcsó kitós árban a Fischer boltban Teleki u. 73.

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRÁSZOK figyelmébe!

A tisztiorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv

KAPHATÓK kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi késznyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Ince kiadó.
——hold föld eladó
Raktárhelyiség kiadó
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 5 szobások lakások.

Elsőrendű

tőkebefektetés és biztos megélhetést nyujtó jövedelem!

Híd ucca 14. számú ház, jólmenő vendéglővel, korlátlan italmérési engedélyével, gyönyörű parkirozott kerthelyiséggel, 3 szobás úri lakással és mellékhelyiségekkel elköltözés miatt alkalmi áron azonnal eladó. Értekezés a helyszínen délután 2—4 óra között.

Alkalmazást nyer férfi

Gyors- és gépíró
férfit felveszek Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 1400

Keresek
ezer pengő készpénzbiztosítékkal házfelügyelő, pénzbeszedő, s raktárkezelő vagy iroda altiszti állást. Ugyanott bérbe vennék egy gyumölcsös kertet. Juhász, Apafi ucca 28. 1393

Kifutófiút,
és négy középiskolát végzett egyént segédmunkásnak felvesz Simon laboratórium Miklós ucca 27. 1390

Megélhetést
nyujtó elhelyezkedést találhatnak férfiak, esetleg nők, jutalékra. Bevállás esetén fix fizetéssel. Jelentkezni pénteken délelőtt 8—10-ig. Cim a kiadóban 1377

Fiatal
kifutófiút azonnali belépésre felveszek, Fahidi, Simonffy ucca 6. 1375

Jómegjelenésü
középkorú, intelligens, nyugdíjas férfit alkalmazunk. Cim a kiadóban. 1374

Kerestetik
önálló kerékgyártó, vidékre. Honti Miklós u. 57. sz. Berettyóujfalu. 1367

Alkalmazást nyer nő

Egy hölgyfodrász-
kisasszony felvételik, Cim a kiadóban. 1293

Raktári
férfi szabóságban jártas kézilány felvételik, Csapó ucca 16., udvarban. 1399

Kiszolgáló
kisaszony, alkoholmentes étkezdébe felvételik Piac ucca 42. 1383

Kifutóleányt,
felveszek, esetleg kosztal is, Meszena ucca 2., udvarban. 1403

Kifutó
és tanulóleány felvételik, Kandia ucca 15. sz., varrodába. 1405

Egy ügyes
varróleányt kézimunkához felveszek Molnár Rákóczi ucca 19. 1379

Ügyes
kézileány, angol munkára felvételik, Gelbmanné, Pásti ucca 2. sz. 1371

Kifutóleány,
vagy fiatal bejáró délelőttre felvételik, Dégenfeld-tér 3., emelet. 1373

Retusörnőt
elsőrendű munkaerőt felvesz, Haják fotoszalon. 1372 3. 20

Háztartási alkalmazott

Ügyes
mosónőt felveszek, — Sas ucca 3., étkezde. 1398

Bejárónőt
könyvvel, délelőttre felveszek, Werbőczy ucca 6. szám. 1395

Jól főző
mindenesleány, kisebb úriesaládhoz, 15-re, — vagy elsejére ajánlkozik, Magoss György tér 13. szám. 1384

Délelőttre
keresek háziasan nevelt gyermekszerető leánykát, Batthyány ucca 16 keresztépület. 1361

Alkalmazást keres nő

Lakásomra
mosást olcsón vállalok, hófehérre mosok gyönyörűen vasalok. Janicsek Hermina, Honvéd ucca 8. 1267 4. 6.

Ajánlat

Szeplő—májfolt
pattanás, sömör és az összes tavaszi archibák ra ártalmatlan ápolószerek Földes illatszertarban, Vigmozi bejárat.

Király kávéi
kitünőek. Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. 933. 4. 5

Használt
bútorok, varrógépek, s kerékpárok vétele és eladása, Csapó ucca 49. 872 3. 15.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranyegyszarvú gyógyszertára, tszínház melletti. 199 11. 30

Fűszerkereskedők, koesmárosok és cukrászok figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Megérkezett
víz-, villany-, vasonduláló kisasszony, Czeglédi fodrászmesterhez, Kossuth-Burgundia u. sarok. Olcsóárak. 887

Cipő-,
retikül-, öv-, bőrkabátfestést villanygéppel vállal Nagy, — Batthyányi 10. 1116. 4. 5

Elegáns
ruhát 5 pengőért is varr az „Iri" szalon, — Varga ucca 6. 1175

Tavaszi
ujdonságok gyári maradékokban olcsón. Dr. Révésznénél Piac 42. Pannonia udvar. 132+

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám 125+

Veszek
bútort, varrógépet, mindenféle ingóságot. — Andrásko, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök 96

Kereslet

Veszek,
ékszert, aranyat, zálogjegyet. Órák javítása Blattner csapóucai kanyarnál, 72. szám alá áthelyezve. 1397

Élelmiszer ital

Tejet,
25 litert, mindennapi fizetésre keresek, Magoss György tér 12., fűszerüzlet. 1385

Bútor

Eladó
egy hálószobabútor, — Honti ucca 4. B. sz., és Luther ucca 45. 1388

Ebédlőberendezés
szalontükör, álló óra, s festmények, ingóságok eladók, József kir. herceg ucca 18. 1407

Tüzelő anyagok

Borsodi
szén 2.60, aprított fa 4.20, **Likalit** faszénkocka leszállított árban Kaufmannál, Csapo 29. Telefon: 14-17. szám. 964 2. 23

Akác, tölgy,
hasáb és dorong, 175 cm. hosszu akáckarónak való, kapható Rothermere ucca 39. sz., keresztépület. 924

Száraz
tölgyfaforgács nagyban s kicsiben olcsón eladó Nyil ucca 16. 1396

Butorozott szoba

Kiadó
különbejáratú csinosan bútorozott szoba, esetleg koszttal. Csap ucca 66. szám. 1367

Uccai
bútorozott szoba azonnal kiadó. Marótby Gy. ucca 38. 1365

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba előszobával 15-ére kiadó, Ajtó ucca 11. szám. 1387

Kiadó lakás egyszobás

Egy uccai
üres szoba, különbejárattal kiadó. Zöldfa u. 9. szám. 1381

Udvari
száraz szoba, konyha s spájz kis családnak kiadó, Honvéd ucca 29. 1380

Kiadó lakás kétszobás

Uccai
két szoba, előszoba, s cselédszoba, konyha és spájz, Patay ucca 9. sz. alatt, május elsejére kiadó. 1369

Kiadó
két uccai szoba, előszobás lakás, mellékhelyiségeivel, Nyil ucca 2. 1389

Kiadó lakás háromszobás

Uccai
háromszobás, fürdőszobás, udvari kétszobás, s fürdőszobás kiadó, Mester ucca 29. 1392

Vegyes

Grafológusnő,
mindenről felvilágosit. Minden ügyében tanácsot ad. Széchenyi ucca 43. szám. 1286

Párisi grafológusnő
elemzésén keresztül megfejti boldogulása titkát. 15-ig Baltazár u. 10. szám. 1370

Domokos Lajos u.
18. szám alól fehér fekete kis kutyát elloptak Nyomravezetőt jutalmazok. 1388

Gazdaságból
kimaradt patkányirtószer, garancia mellett eladó. Dobozi ucca 2. első ajtó. 1382

Ingóság eladás

Kéziszövőszékek,
szövő felszerelés, egy nagy asztal eladó. Zöldfa ucca 7. szám. 1350

Csertégla,
óeska, húszezer, eladó. Piac ucca 47. 1402

Eladó
üveges veranda 5x270, alighasznált mosóteknő Nyil ucca 113. 1394

Gazdasági termények

Csövestengeri
hat mázsa, egy tételben eladó. Sinai Miklós u. 23., Vénkert. 1005

Szecskavágó
olcsón eladó. Két késes Kühne gyártmány, Pacsirta ucca 2. 1368

Gazdasági eszközök

250 darab tojásos
kelletőgép eladó, Mester ucca 29. 1391

Mogyoróból 2.80
mazsola 1.40, aszalt szilva 1.30. Berber datolya 4.80, a Déligyümölcsesarnokban, Piac ucca 7. szám.

Szőlővessző,
gyümölcsfa kapható Bíró nál, Szávay ucca 6. 919 4. 1.

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
a Luther- és Kuruc utcák sarkán, részletfizetésre is eladók. Felvilágositást ad: dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1006 vv

Eladó ház

Eladó
Nyil ucca 127. sz. ház, mely áll kétszoba, előszoba, konyhás és egyszobakonyhás lakásból. — Megtekinthető délutáni órákban. 1006 v. v.

Homokkretben
ház, előnyös feltételek mellett eladó. Értekezni: Hatvan ucca 53. sz. telefon: 15-12. sz. 1345

Családiház,
központban eladó, vagy kiadó, azonnal elfoglalható, József kir. herceg ucca 18. 1406

Földbérlet

Bérletet
keresek 80—150 kh-ig terjedőt október 1-re. Ajánlatokat „Jó bérlő" jeligére a kiadóba kérem leadni. 1006 vv

Eladó föld

Eladó
20 hold föld Fancsikán, Ugyanerre garanciával bérlő keresteti, Baranyi ucca 20. 1401

Kismacson
hat hold tanyásföld eladó, Hatvan b. Értekezni: Nemes ucca 21. 1331

Eladó állatok

Eladó
45 darab, éves herélt, szimultánozott mangalica süldő, darabonként 90—100 kiló súlyban. Cim: Horváth I., Esztár, Körtvélyes tanya. 1378

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.